

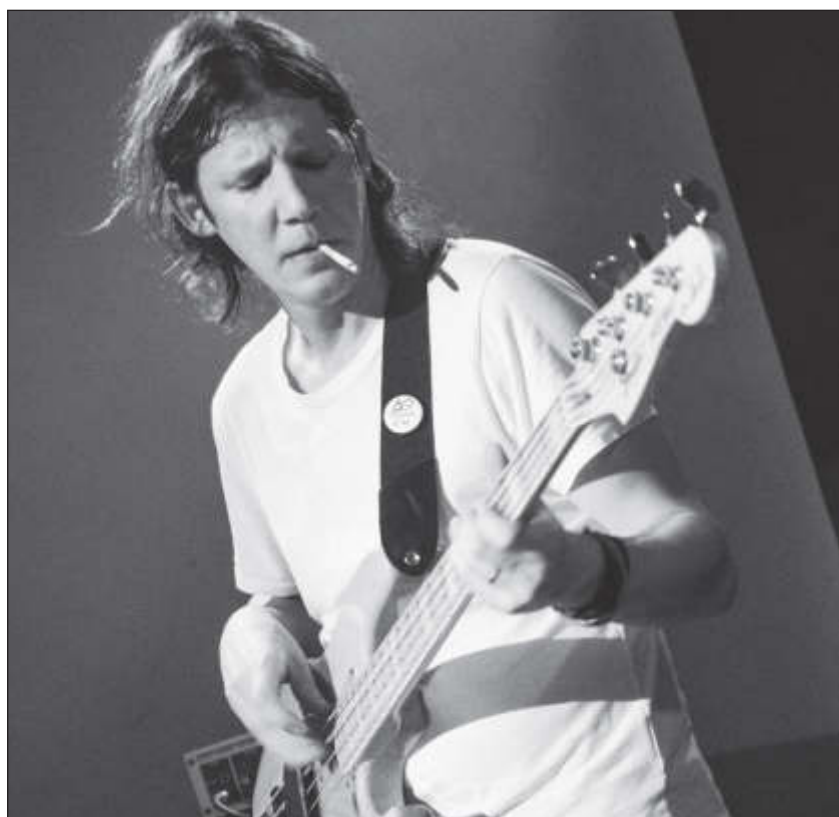
Uši a Vítr

SKŘIVÁNEK | RUM | MARUSJAK | EZT | LANDA | ODPAD | VÁCLAVEK | KREJZEK | KVĚTUZOR | VLACH & ILLUMINATIO | TREJBAL

Rozhovor: Tomáš Skřivánek

*Tomáš Skřivánek (*1984, Praha), baskytarista mnoha hudebních formací a uskupení, například The Plastic People of the Universe, Krch-off band či All Tomorrow's Parties band.*

Tomáš Skřivánek, Foto: Zdeněk Vykydal

Tome, jak se stane z pražského kluka basový kytarista? Hrál jsi předtím na kontrabas nebo španělkou a pak předsedlal na „basu“?

Řekl bych, že ten průběh je takový klasický. Někdy v polovině devadesátých let, kdy jsem jako dvanáctiletý objevil rockovou muziku a začal prozkoumávat její zákoutí, jsem poprvé vzal kytaru do ruky a snil o tom, že i já budu jednou kytaristou. Od čtrnácti let jsem zakládal s kamarády různé kapely, ale většinou bez valných výsledků či dlouhého trvání. S jednou takovou partou jsme ale v roce 2003 předskakovali kapele My3těleso v nějakém malém klubu v Praze. V té mimo jiné hrál na violu Lukáš Teklý, který mne oslovil s tím, že shánějí někoho na záskok do jejich další kapely All Tomorrow's Parties band. To byla tou dobou asi dva roky fungující parta, která hrála a dodnes hraje ve svých úpravách skladby The Velvet Underground. Ten záskok se ale k mému údivu týkal baskytary, na kterou jsem předtím nikdy nehrál. Přijal jsem ho a od té doby se baskytara stala součástí mého života a já členem ATPBandu a dalších kapel. Baskytaru jsem si ale ihned zamiloval.

Chodil jsi k někomu na hodiny nebo do LŠU (Lidušky)? Pokud ano, na jaký nástroj?

Nikdy jsem nikam nechodil. Teda lhal bych. Jednou v začátcích jsem si našel v novinách inzerát: „Yúka hry na kytaru – všechny styly“. Telefonicky jsem se na jednu lekci objednal a vyrazil na Václavské náměstí se svoji elektrickou kytarou Jolana Tornado. Když jsem zazvonil u dveří, otevřela mi postarší dáma,

Homér's Memorial:

9. ročník vzpomínkového festivalu
10. ledna 2020, Brno – Yacht, Kolejní 6

Pavel Homér Ambrož, autor smutně syrových básní a hudebních textů. Působil jako textař undergroundových skupin Lambertův psychometr (1982), Idiot Crusoe (1992–2009), Já jsem poznal (2009–2011). Hudební texty a básně psal srozumitelně, prostými čtyřveršími, proto také oslovovaly tolik posluchačů. I když mohou Homérovy básně někomu připadat naivní, dovedly svou jednoduchostí vyjádřit hloubku lidského života, jeho radosti i strasti. Kromě škopku miloval kočky – ta jeho se jmenovala Petty podle slavné punkové zpěvačky a básnířky Patti Smith.

19:00 KŘEST REVUE DNO:

Tradiční homérovský křest revue Dno č. 31, spojený s česnekovou deklamací Luboše Vlacha za doprovodu Radima Babáka a případných dalších hostů.

19:15 TEREZA SMETANOVÁ

Autorské čtení dnové autorky.

19:25 KATKA BREKEKEX

Autorské čtení extrovertní olomoucké básnířky.

19:35 VLADIMÍR JAROMÍR HORÁK

Autorské čtení a křest třetí básnické sbírky „Jen chvíli milovat“, kterou vydává Ears&Wind Records.

20:00 ZÁVIS

Znojemský bard nejen se svým čtrnáctým albem „Šansony“, které nahrál s Lubošem Nohavicou.

21:00 JAKUB CHROBÁK

Autorské čtení ostravsko-vsetínského básníka.

21:15 LEŽÉRNĚ A VLEŽE

Kapela z Valašska, zhudebnující texty Jakuba Chrobáka. Ležérně a vleže vydali v roce 2019 CD „Nahý“.

22:15 PLUM DUMPLINGS

Frankofonní brněnská kapela hrající alternative-rock, v roce 2014 vydali CD „L'Épipaphe des Papillons“.

23:30 BALET ČESKOSLOVENSKÉHO ROZHLASU

Skvělá kapele kolem Mongola (Mongolovy městské sady) a Víti a Renaty Raškových z Metalurgu.

Srdcovky jsou všechny kapely!

kteřá mi rovnou ve dveřích řekla, že takovou kytaru tady potřebovat nebudeme. Dostal jsem do ruky klasickou kytaru s nylonovými strunami, před sebe noty (které dodnes neumím) ke skladbě Ach synku, synku a začal „hrát“. Což o to, písnička je to skvělá, ale já byl patnáctiletý puberták, který se zajímal hlavně o to, jak a čím se dá co nejvíc zkreslit zvuk a zahrát rocková pecka. To byla má první a poslední oficiální lekce hry na hudební nástroj, ze které jsem navíc tehdy utekl.

Jak často cvičíš, zkoušíš brát? Kolik minut, hodin?

Stanovil jsem si pro sebe, že bych měl každý den alespoň hodinu držet v ruce hudební nástroj. Nejsem profesionální muzikant ani nikterak technicky zdatný hráč, ale mám to štěstí, že každou chvíli někde s někým hraju, a tak je třeba prsty (i uši) pořád cvičit. Doma cvičím na kytaru, ve zkušebně na baskytaru, občas si hraju na klávesy a počítám, že v průměru tak těch šest sedm hodin týdně cvičím. Záleží ale samozřejmě také na okolních vlivech – přeci jen mám posledních 12 let zaměstnání na plný úvazek a doma krásnou manželku a dcerku.

Kdo tě z našich i zahraničních „basáků“ nejvíce ovlivnil? Máš nějaké vzory?

oc nemám ráda hereckou machu ve zpěvu, Těch jmen je hodně a rozhodně si myslím, že další a další budu ještě objevovat. Mám hrozně rád, jak hraje Martyn P. Casey z Bad Seeds – od toho jsem se pravděpodobně podvědomě učil. Alespoň tedy Tobiáš Jirous mi jednou, když jsme nahrávali společně u Cavea. Samozřejmě je ale těch jmen více a všichni jsou to mistři svého oboru: Sting, Victor Wooten, Pino Palladino, Marcus Miller. Nikdy takovým nebudu sahat ani po kotníky, ale o to tady naštěstí nejde. Z českých

T.S. s PPU New Generation, Foto: Zdeněk Vykydal

baskytaristů je pak samozřejmě inspirativní Guma Kulhánek, také Filip Benešovský a samozřejmě Mejla Hlavsa – pro jeho dokonalé basové party.

Pamatuješ se na své první veřejné vystoupení? Kdy to bylo a s jakou formací?

Pamatuju si to moc dobře. Ale nevím, jestli je to zajímavá historka. Bylo to v červnu 1998, někdo slavil osmnácté narozeniny a hrozně si přál mít na oslavě kapelu. Já tou dobou žádnou neměl, ale nějak se stalo, že jsem se ocitl v modřanském bytě 3+1 u oslavence, kde bylo tak 40 lidí. Někdo tam na starém počítači pouštěl nějaké bicí smyčky, já do toho hrál na kytaru a jeden můj kamarád zpíval, co ho napadlo. Existuje z toho i fotka, ale co jsme tam tehdy hráli, to vůbec netuším. Nikdy před tím jsme nezkoušeli. Tehdy jsem si říkal, že tudy ale cesta nepovede, a na pořádnou kapelu jsem si ještě musel chvíli počkat.

V létě 2020 budeš pracově přes měsíc s ČT

v Japonsku v Tokiu na olympiádě, bereš si s sebou basu?

Do Japonska si kytaru brát nebudu. Letos jsem byl pracovně na pár týdnů ve Švédsku, kam jsme ale jeli auty, a tam jsem si vzal alespoň klasickou kytaru, abych po večerech mohl cvičit, jelikož hned po návratu mě čekal záskok v Německu s kapelou The Electric Traveling Show, na který bylo třeba se perfektně připravit. Kolegové, se kterými jsem sdílel bydlení, byli naštěstí trpěliví a vydrželi všechny večery poslouchat mé cvičení. Díky, kluci. Do Tokya by to ale bylo trochu náročnější a nákladnější, takže pojedou bez hudebního nástroje. Ale kdo ví, třeba tam narazím na nějakou kytaru v bazaru a budu si po večerech zase hrát.

Hraješ nebo jsi hrál v nejružnějších kapelách, můžeš upřesnit jejich výčet? Kdo je tvojí největší „srdcovkou“?

Když pomenu úplné začátky a zároveň zkusím chronologicky vyjmenovat kapely, ve kterých jsem hrál nebo stále hraji na baskytaru, tak rozhodně na prvním místě bude již výše zmiňovaná kapela All Tomorrow's Parties band. Někdy v roce 2004 jsme si pak s kamarády založili kapelu treFeN mezipsm a v roce 2006 jsem dostal nabídku na post baskytaristy u Jury Krchovského v Krch-off bandu. V těchto kapelách působím dodnes. V Krch-off bandu jsem se poznal mj. s Tomem Schillou, který mne pak v následujících letech uvrtil do milých záskoků s kapelami Půlnoc a Echt! V první jmenované jsem se pak zase seznámil s Pepou Janíčkem, který mě někdy v roce 2014 oslovil zase na záskok do Plastic People, ale to je zas jiný příběh. V současné době pak ještě hraji s britským kytaristou Lewisem Creavenem, se kterým tvoříme společně s bubeníkem Janem Ježkem trio pro jeho české koncertní vystoupení. Padli jsme si s Lewisem do noty, a tak hudební spolupráce přerostla v přátelství, za což jsem velmi rád. Mám prostě v životě vel-

T.S. s Krch-off, Foto: Zdeněk Vykydal

ký štěstí na lidi a spoluhráče. Srdcovky jsou všechny kapely!

V roce 2015 se kapela The Plastic People of the Universe rozpadla na dvě části – PPU Official a PPU New Generation. Nějakou dobu jsi působil v PPU/NG. Jaký je to pocit zaujmout post po Mejlovi nebo Evě Turnové?

Měl jsem kliku, že jsem si zahrál za Evu nejdříve pár zaskoků, takže jsem alespoň na chvíli zažil Plasty v době, kdy bylo ještě vše „v pořádku“. Když se Eva rozhodla odejít a já přišel na její místo, byl jsem samozřejmě nadšenější, kdo by nebyl. Ale bylo mi vlastně i divně. Už to na jednu nebyla ta kapela, na kterou jsem tak rád chodil, a navíc tam prostě Eva chyběla. Pak se kapela začala pomalu hádat (čemuž jsem nerozuměl), rozpadat a postupně transformovat do dvou různých uskupení, což nějakou dobu trvalo. Bylo mi z toho smutno, já měl rád všechny a nevěděl jsem, kdo a proč je proti komu nebo s kým. Stalo se to, co se stalo, a já zůstal v partě u Káby a Joea. Nelituji toho a nikdy litovat nebudu. Užili jsme si spousty skvělých koncertů a výletů a přišlo mi, že to fungovalo. A neskutečně rád jsem hrál všechny ty skladby a Mejlovy party. Ale jako všechno mělo to i ty stinné stránky. S PPU jsem si poprvé zahrál v květnu 2014 a naposledy v březnu 2018.

Proč jsi odešel a rozvázal spolupráci s PPU/NG?

Asi přirozeně. Vážně mi postupem času začalo vadit, jak vlastně rozpad PPU na dvě části rozdělil i lidi, kteří chodili a chodí na všechny ty krásné androšské akce. Každý měl jiný názor na to, kdo jsou vlastně ti praví Plastici a já si to všechno bral moc osobně. Já si nikdy jako „plastik“ nepřipadal. Svoji roli jsem se snažil brát spíš tak, že mám to štěstí, že můžu hrát s Plastikama (i když jsem měl taky namyšlené období, kdy mi takzvané narostla ramena). A navíc mi kapela brala i hodně času, který jsem chtěl trávit s rodinou. Vlastně jsem víc času trávil s klukama v autě a na pódii než doma, až jsem si jednoho dne řekl dost a odešel. Ulevilo se mi.

Kam, do jakých klubů, hospod nebo na jaké festivaly se vracíš rád a proč?

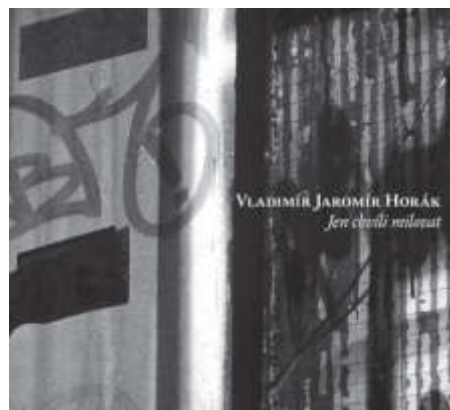
Nechci tady vyjmenovávat seznam klubů a festivalů, mám jich rád hodně a na spoustu z nich se pravidelně a rád vracím, ale jeden klub zmínit prostě musím. Pro mne to je prostě olomoucká Ponorka, kde jsem si poprvé zahrál na jaře roku 2005 a úplně jsem jí propadl. Od té doby se tam vracím s různými kapelami pravidelně a moc rád. Za Cipísem, Šimčou, Eliškou, Blahošem a za všemi ostatními. Mimochodem, v Ponorce jsem kdysi potkal i svoji budoucí manželku, se kterou sice žijeme v Praze, ale můžete hádat jen jednou, kam jsme se vydali na svatební cestu! Miky, díky moc, že jsi mě přizval k rozhovoru, vždyť i s Tebou moc rád sedávám v Ponorce.

Otázky – Miky Marusjak

Ears&Wind Records uvádí:

Vladimír Jaromír Horák
Jen chvíli milovat

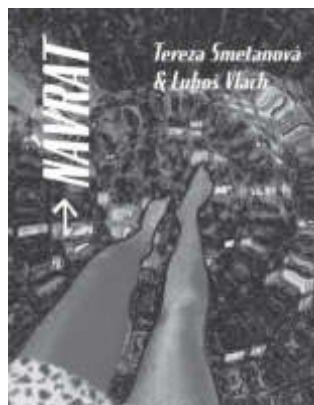
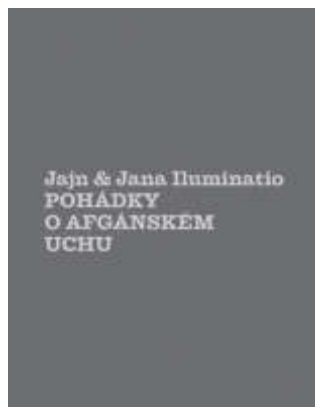
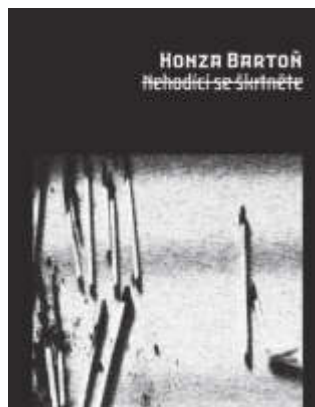
Básník, umělecký fotograf, publicista, příležitostný textař a autor divadelních skečů a pohádek. Formuloval podstatu uměleckého směru DeDeArt Photography, jako hledání krásy v detailu destrukce každodenní reality, krásy, která je všude kolem nás. Vystřídal množství nejrůznějších povolání, míst pobytu, životních rolí i partnerských vztahů. Byl řidičem kamionu, kopáčem, traktoristou, krmičem dobytka, dlaždičem, zootechnikem, dřevorubcem odumřelých stromů, antikvářem, dělníkem ve stavebně-restaurátorské skupině, kameníkem, technikem a kreslíčem na archeologických výzkumech, dokumentátorem památek, fotografem, statistou v divadle, vedoucím kulturního domu, etnografem, doručovatelem tisku a také kulisákem. Řadu let přednášel sociologii, etnologii, sociokulturní antropologii a světová náboženství na Ostravské univerzitě. V současné době na volné noze, v rámci možností vyvázán ze společenského systému, zakouší krásu i utrpení bytí v každodenní realitě univerzity svobodného života. Narodil se v roce 1960 v Přerově. Studoval v Přerově, v Olomouci a v Brně. Žil v Olomouci a na hanáckém venkově. Několik let pobýval v Německém Bingenu nad Rýnem a v Osnabruecku. Uspořádal desítky výstav a autorských čtení poezie u nás, v Rakousku a v Německu. V roce 2016 vydal svou první básnickou sbírku Krůpěje krve v trní, o dva roky později sbírku Ve skořápce schován pták, v roce 2020 vychází jeho třetí sbírka Jen chvíli milovat. V současné době žije v Ostravě, příležitostně pobývá na několika místech v Beskydech. Je otcem tří dětí.

Představujeme: Edice DNO

Založeno L. P. 2019 v Brně jako společný projekt vydavatelství Ears&Wind Records a Revue DNO. V rámci této spouštíme od prosince 2019 Virtuální knihovnu, ve které najdete všechny vydané tituly v elektronickém formátu.

K nahlédnutí, listování a čtení naleznete na www.spodniproudy.cz

Sépiovou kostí: Eričko

Narozen v roce 1997 v Banské Bystrici, žije v Brně na Moravě). Typograf, grafický designér, redaktor edice DNO pod vydavatelstvím Ears&Wind Records, publikuje pod pseudonymi EZT či Erkumbrecht. Texty níže byly vybrány z autorova výboru Kuřárna.

EZT, rok 2017; Foto: Simone Sablone, upraven Vladimír Hauran Smýkal

6.
Ze studánky padaj
střepey ledu. O kameny
na dně cinkají...
7.
Sen o ženě,
žene se
Zažen jej.
9.
Na konci času němé hlasy
– halasí; skrze smutný rty
tahám šedý dým, vím...
10.
Vášně je lhář
a slepec v tvý duši
Po vývrcholení je vždy trapně.

11.
Smí se
v nebi kouřit?
Nebo mám jít dolů?

14.
Ticho
Existuje
vůbec?

17.
V kuřárně
každý mluví
Sám k sobě

21.
Cigaretty, dýmka, tabák, sirky a nic.
Cigaretty, dýmka, tabák, sirky a nic.
Venku mraky, měsíc. Co víc?

22.
Listí padá na zem
Lidi padaj na zem
držkou dolů

23.
Pivo, tabák a dým
Oslava
samoty

24.
Ve vodě odraz měsíce
odráží se i má
sviňská tvář

27.
Oprýskané železniční zdi
se lesknou. V plovoucích
očích houmlesáka.

28.
Od pasu nahoru
mokrý. Umývám nádobí
Smývám špínu duše

29.
Pouliční lampa
dřímá v objetí
zmrzlých stromů

30.
Za větrů
listí sní
o bezvětří

31.
V intimním deníku
v zadním pokoji
Poesie mne ukojí

32.
Definice sebe-
destrukce?
Mé Já.

36.
Šťastné procento alkoholu
Životem k Vůli
Neustále hulí

38.
Na zdi prasklina
s pavoukem v útrokách
Kutí si svůj příbytek

41.
Jsem svůj, tvůj...
Hnůj?
Stůj..

Důkazy uprostřed čísla:

Fotografie na stranách 10. a 11. zachycují festival Potulný dělník 2019. Autory snímků jsou Dušan Matuška a Zdeňek Vykydal.

1) Radim Babák a Honza Bartoň polívají CD Ťovajz & spol. – Hořící berdej 2) Ořas s BBP 3) Dechová sekce BBP 4) Hynek Ozzy Paseka 5) Vítá Ťovajz Holata, v pozadí Pavel Zajíc 6) Ivan Baborák s Danem Vlčkem 7) Básnířka Tatiana Fialová

Dým:

Vrcholí doba adventní a Vánoce doslova klepou na dveře

Vrcholí doba adventní a Vánoce doslova klepou na dveře. Valí se to na nás odevšad. Máme prý kupovat a kupovat a kupovat, a čím více budeme kupovat, tím více prý budeme i šťastní. A kdyby náhodou někomu na dárek pochybělo, hle, zde je banka, kde jsou hodní lidé a na dárky ti půjčí a ty můžeš být šťastný taky.

A tak obchody praskají ve švech, z parkovišť padají automobily a kolabují platební systémy, protože vánoční šílenství dostoupilo vrcholu a pyramidy zboží jsou z nákupních košíků přeskládávány na pás a tam je čte rudý paprsek laseru, jakoby sám čert vyplázl z pokladny jazyk.

A taky, že ano.

Neboť Vánoce ve své původní podobě jsou svátkem hluboce duchovním, kdy křesťané vzpomínali a někteří vzpomínají i dnes narození svého pána Ježíše Krista a advent, který jim předchází, vychází z latinského slova adventus, tedy příchod. Tedy jde o dobu radostného očekávání příchodu Spasitele na tento hříšný svět, což byla doba dříve vyhrazená dobročinnosti, rozjímání, zklidnění a duchovnímu životu.

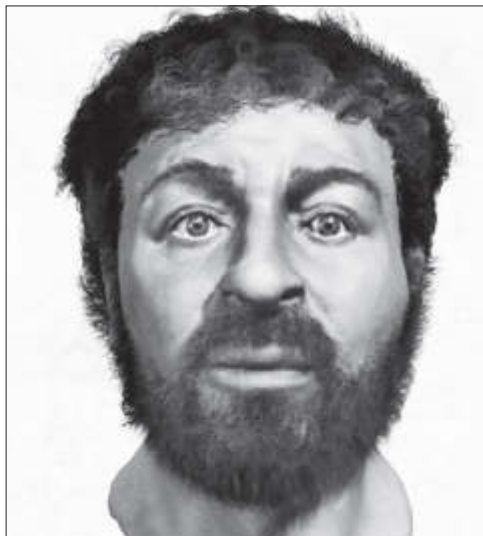
Inu, to by se ale Kristus Pán divil, kdyby se fakt vrátil a našel by své ovečky ve spárech samotného Mamona, což byl démon, jemuž byla ve středověku připisována touha po majetku a chamtivost, ke které sváděl i některé křesťany.

Ale co by teprve řekli sami křesťané a nejen oni, kdyby na parkoviště některého z chrámů konzumu z oblak sestoupil Ježíš a jal by se dělat svůj job.

Dílem by volali Okamurovi, z další části na policii, hlídkám dělnické mládeže či na Pražský hrad, protože Ježíš Kristus rozhodně neodpovídá romantickým představám máničky z Woodstocku s dekou až na ramena, kouřící špeka a s nějakou nebešťankou po boku, jak jej po celá staletí zpodobňovali mnozí umělci.

Ale dle světově uznávaného antropologa Richarda Neavea, který za pomoci nejmodernějších vědeckých metod vytvořil velmi pravděpodobnou podobu Ježíšovu, vypadá úplně nejvíc jakožto syrský uprchlík před válkou, bušící na vrata Evropy se žádostí o pomoc.

Opravdu by mne velmi zajímala reakce ať již věřících či ateistů na Ježíše Krista nikoliv rysů árijských, ale s tvářím romského fetišáka, arabského uprchlíka, afghánského chudáka či černocha vylodivšího se na evrop-

ském území, protože ostatně já sám bych jej právě mezi těmi nejubožejšími z ubohých, kterými Bůh pokouší naši pýchu, lakotu i strach, hledal.

Představte si jen, kdyby zazvonil u dveří Pražského arcibiskupství a natáhl by ruku s prosbou o almužnu. Nebo spíše, nenatáhl by ji, neboť taková instituce je lidem uzavřena. A když je uzavřena lidem je uzavřena i Bohu.

Nicméně jako pozitiv-

ní ovšem, s nově zveřejněnou podobou Ježíšovou, která je mi ostatně velmi blízká, protože v těch nejubožejších já vidím Stvořitele, je to, že v mnoha kruzích se stane nadužívání slova křesťanství minulostí. Ba přímo nadávkou.

Protože dovedete si představit, že takový příznivec SPD či posluchač Ortelu si při pohledu na Ježíše, který vypadá nikoliv jako jeho genosse, ale jako osoba rasově nepřátelská, s kterými bojuje, ještě někdy vezme slovo křesťanství či křesťanská kultura do úst?

Silně pochybuji. Stejně by se mu při něčem takovém měla huba zkrivit na věky věků amen.

Tož hezké Vánoce mešúrs, pro každého takové, jaké víry či nevíry je. Ostatně je to Chanuka, Slunovrat i narození syna Božího v jednom termínu. Račte si vybrat. Jen jednoho se prosím strážte. Strachu, zla a předsudků z barvy kůže.

Miroslav Václavěk

Filmové okénko:

Dálava (2019)

Povinností je určitě Dálava. Příběh Vítka Kalvody, který pro nás řídí Ponavu a organizuje PonavaFest.

Strhující road-movie o Vítkově nelehkém rodinném životě. Přitom je to občas strašně vtipné.

Curiosa (2019)

Tohle samozřejmě není fér tip, protože tenhle film do kin přináší distributor, pro kterého pracuju. Takže čistě zaujatá recenze. Perfektní kamera, skvělá a netypická hudba. Herecký talent krásné Noémie Merlant netřeba zmiňovat. Okouzluje i zcela oblečená. Příběh o počátcích erotické fotografie.

Co čekat od bohémů z Paříže? Milostný čtyřúhelník a spousta hádek i usmiřování. A k tomu krásné dobové detaily jako potrubní pošta vedoucí kanalizací (Naše milostné dopisy k nám putují spolu s hovny, má milá). Co dělá Henri? Ach Henri, ten nikdy nevychází bez svého Kodaku...

The Sound is Innocent (2019)

Vynikající český dokument o historii elektronické hudby. Režisérka a herečka Johana Ožvold dlouhá léta spolupracuje s Petrem Markem a na hravosti přístupu je to strašně znát. Ačkoliv je to film o hudbě, tak je to strašně dobře kamerově zvládnuté.

Avengement (2019)

Béčková akční zábava z Anglie. Ale právě ta Anglie tomu dává nový rozměr. Specifické atributy jinak klasického akčního filmu, kde svalnatý hrdina všem nakopává zadnici. Část děje se odehrává v typické anglické hospodě, kde se střídají rvačky s popíjením klasického anglického Ale, který pochopitelně chutná jako „horse piss“.

Vojtěch Landa

Zababóněno:

Historie kapely Honzíkova cesta

Kapela Honzíkova cesta z Nenkovic hrála od roku 2005 do roku 2015, kdy se její frontman Ferdinand Rum Vajgara rozmlátil po koncertě v kyjovské Jančovce na longboardu. Pád s následky našťěstí přežil, ale kapela již nekoncertuje, zahráli od té doby jen dvakrát, a to na Tlačence v Nenkovicích v roce 2017 a tentýž rok v brněnském klubu Paradox u příležitosti akce Proluky.

Vážený(ná) příteli(kyně) dobré hudby, rád bych Vás seznámil s historií jedné pozoruhodné kapely, z malé jihomoravské obce, která se jmenuje Nenkovice a leží nedaleko Kyjova na okrese Hodonín. Začneme ten náš výklad pěkně od začátku. Na začátku nebylo nic. Pak teprve přišel Velký Třesk. Byl to vlastně první zvuk, který se ve vesmíru ozval. Nedá se to ještě samozřejmě považovat za hudbu, ale jak říkají staří číňani: i cesta dlouhá 1000 mil musí začít prvním krokem. A tohle byl bezesporu ten první krok. Možná Vás to překvapí, ale historie skupiny Honzíkova Cesta (dále HC) se dá vystopovat až sem, do tak temné minulosti.

Ptáte se, co bylo dál? Pak se začaly utvářet planety, hvězdy, sluneční soustavy a galaxie. Nebudu Vás zdržovat zbytečným vědeckým tla-

patřit právě jim. A byli to právě savci (lidoopi), kteří začali používat první nástroje – hudební nástroje. A to je další důležitý mezník v historii skupiny HC.

Dál už to šlo ráz na ráz. Nebudu Vás zdržovat zbytečnými historickými datami. Zmíním jenom ty nejdůležitější momenty – vynález piva, začátek pěstování viné révy, vynález foukací harmoniky, elektrifikace Nenkovic, první elektrická kytara, Rock'n'Roll, sametová revoluce a tak dále... Tím byly vytvořeny podmínky pro vznik HC, což se na jaře roku 2005 opravdu stalo. Vznikla progresivní hudební kapela, která se nebojí experimentovat. Jejich texty naplněné břitkým humorem popisují těžký život vesničanů na Moravském Slovesku. Písně jsou mnohdy zpívané v libozvučném jihomoravském dialektu. Některé z nich (např. Stará Tera nebo Živec-Sklivec) už téměř zlidověly. Pokud se zajímáte o historii HC je jasné, že jste opravdový hudební fajnšmekr s výborným hudebním vkusem. Jistě se mnou budete souhlasit, když řeknu, že HC jsou jedna z deseti nejlepších kapel na okrese Hodonín.

Rum

Honzíkova Cesta byli (na fotografii zleva):

Rum – kytara, zpěv, harmonika, **Bystra** – bubny, **Robson** – basa

Diskografie:

2007 Honzíkova cesta (CD, Schnorrer Rec)

2009 Fundament! (CD, Schnorrer Rec)

2012 audiokompilace Um Pakultury 10 (CD kompilace)

Ukázka z tvorby:

PRUDA

(hudba Rum, text Rum, Šíra, Geňa)

Všichni mají Noki, jenom já mám Alcatel
Všichni mají Oskara, jenom já mám Eurotel
Všichni mají Bonpari, já cucám karamel
Všichni mají pohodu, já to mám na pytel

Třeba zrovna onehdy – idu z kina, potkám skina
Idu tama znova, stříkl na mě plyna. Sviňa!

Všichni už sou v Mexiku, jenom já su v Íráku
Všichni letí letadlem, já jedu v tiráku
Všichni mají epitel, jenom já mám výstelku
Všichni mají centrofíx, já žlutou pastelku

Třeba zrovna onehdy – idu z kina, potkám skina
Idu tama znova, stříkl na mě plyna. Sviňa!

Všichni hrajou na buben, jenom já mám kytaru
Všichni hrají didgeridoo, jenom já mám fujaru
Všichni mají haluze, jenom já mám vidiny
Všichni sou tu pohromadě a já sem jediný

Třeba zrovna onehdy – idu z kina, potkám skina
Idu tama znova, stříkl na mě plyna. Sviňa!

cháním. Není to ani pro náš příběh tak důležité. Stačí, když si uvědomíte, že v této době se do chaosu po Velkém Třesku začal nenápadně, ale nekompromisně vkrádat rytmus, který určil jasné pravidla. Arytmus, příteli(kyně), to je základ. Teď si budeme všimnout jedné malé planety na okraji galaxie, které se za mnoho a mnoho let začne říkat Mléčná Dráha. Ta planeta byla napřed celkem nenápadná. Plná chrlicích vulkánů, horké lávy a otřesného smradu, bylo to zkrátka místo naprosto nevhodné pro život, neřku-li pro hudbu, ale to se mělo brzy změnit. Čas plynul a na té malé planetě, třetí za hvězdou, které se jednou bude říkat Slunce, se udály pozoruhodné věci. Vznikla atmosféra, pevnina i oceán ze kterého se začal postupně klubat život. Pokud patříte k bystřejší části populace (o čemž nepochybuji) jistě jste postřehl(a), že nemluvíme o ničem jiném, než o naší matičce Zemi. No a pak přišli dinosauři, kteří tu vládli mnoho let. Dnes už víme, že to byli tvorové velmi muzikální, i když při pohledu na krokodýla nebo varana by o tom někdo mohl pochybovat, opak je pravdou (viz Jurský park III). Svědčí o tom například to, že se z nich postupem času vyvinuli všichni zpěvní ptáci, které na Zemi máme, ale to trochu předbílám. Pak přiletěl z vesmíru velký šutr, který je skoro všechny vyhubil. Pro nás je ale důležité, že někdy v této době byly položeny základy další dovednosti, bez které se dobrá kapela (jako je například HC) neobejde – zpěvu.

Díky vyhubení dinosaurů dostali šanci savci a ti ji obratně využili. Vylezli z děr a začali se překotně vyvíjet. Byli inteligentní, dokázali se poučit z vlastních chyb a brzy už bylo jisté, že následující věk bude

Podivuhodné necesty: Necesta ohněm na obklíčený hřbitov

motto:

*„Pochodeň vzplála
uprostřed náměstí
Pochodeň zoufalství
Pochodeň vzdoru
Pochodeň protestu
němébo bolu
Pochodeň z vyznání
plamenmého kréda
lidé – Budte lidmi!
Jinak se žít nedá!”*

(Jan Zajíc – Verše)

abych to zkrátil...
nepodařilo se je vyvětrat
onen ora odér ve vzduchu
visí tam pořád
každý kdo vešel
hned se v česneku ztratil
vytčené trati
a vzplál...
a že ta mapa dobře hořela
až stala se územím zcela

hořící pochodeň na pochodu gýchodu
vyšetřování skončilo
zapomeňte!

zemřeli
škoda...
není jich tu více...
nebo je?
zapomeňte!
nedostali pozůstalí ani h.
H jako HOVNO
smrdí vřdycky...
konstatoval i Jar. Vrchlický

každý hovno jednou dohoří...
prohodil Ladislav Klíma
dopil slivovici
a odešel do polí
ani tuk
pšt
dekády
ticho po pěšině...
halíř do kašny
ale tenhle spolek
má vždy
co ztratit
když odmítá se poučit?

nepoučíme se my
naši potomci můžou na to...
šeredně
doplatit!

JÁ však praví vám...
JE SUBJEKT!
dosti bylo takzvanosti
a kolektivních reprezentací

maď modů
lezete jim ho chrťánů
ZAS
jak pitomci
na cestě z chrámu
do kšand a opratí!
dneska se tomu už jen chlámu...
když bolševizmusus dělá z nás blbečky...
že prý všechny nároky
zhatí...
jsou PRÝ
formálně vyrovnané
ZAPOMEN...
a jak to vidíš ty... Pane!?
jak má tomu být
s formálním předáním závazků
podvazků na půl úvazku
lze ti chránit lidi
před lidmi?
před svobodou?
před jasnozřivostí?
před zaslepeností?
před zlem a nespravedlností!!!!?

ZAS TÁHNE SE TO
JAKO ŽVEJKAČKA
JAK HOVNO NA ŠOSU KOŠILE
NEPOUČITELNÍ...

zranění
znásilnění
vykulačený
znormovaný
zreformovaný deformovaný
šaty císařovy nový
se starým odtahem
pochoď dne
zdevastovaný
na duchu i na přírodě
nikdo už nedohlédá...
pochodně
mizí přímí svědkové
a jejich cenná svědectví
už nezajímají nikoho
rodinná modalita byla zrušena
na dalších 1000 let života...

černý řábory!
a Číňan pak
a Turek u bran vídeňských
do vlečky...
Huawei je nahatej
chytřej nebo blbej?
dělá si nově do gatí
hypotéky?
jste na palici!?!
půjčky?
dluhy?
my vám pomůžeme!
jo to tak... leda do hrobu...
na to vám dlabu
po netu běhají

vymodelované pixely
oživlé sochy
rozpičky na nový rok
kosočtvernosti všude plno...
uvízla v hlavě hlavě
a všechno ostatní pompa parampa pam v π
P jako perception
ostatně fyziologicky
každý normální sameček
česneček – ať už políčák či nepalíčák...
popelníček a Becher by nebyl...?
souvislosti nevidí jen slabej
nebo debil
domovní estebačka
pička cvička
a už skoro velkej
kluk...
fraška
česnek jak vyšítý
itý istý ičelí
vůně česneku se tetelí
toxické indoktrinaci čelí

vzplanou asi mnozí
o spravedlnosti nechají si zdát
kurvadrát
hořící keř to přesně ukázal
o spravedlnosti si nechat jen plát...
mnich Thích Qu ng Đ c hořel v roce 1963
v Saigonu
asi to nebude všechno...
byl absolutně klidný
až do konce
když hořel...
prý dodnes tam hoří
že slovo je šem není jasné všem
a je?Š?!?yes...
ve všem
vůle ohnivé vůně
srdce zůstalo údajně nedotčený...!
znamení soucitu a moudrosti
vzal to na sebe jako první
po něm další
něco to tam změnilo
tady nic
tady srdce zůstala nedotčená rovněž
lidé mají plný talíře
mají žaludek
a neukojitelný hlad
kradou a stydět se podělit
o politiku nejde
jde o sycení
jen se to děje POD PLÁŠTÍKEM POLITIKY
jde o směs závisti nenávisti
vzteku strachu ignorance lenosti
zesrabenci
bolavci
zoufalci
plačky
zlost je na prostředníku
kdo ho vztyčuje je nahrenej
nasranej

malík přetvářka
palec úzkosti
ukazovák strach moci
měli bychom je objímat
každý prst tak 1-4 minutky
zbavuje to negativity
(údajně)
dělat sluníčko je ilegální
a tajné
vařila myšička kašičku...
říkají taky Tibeťani když mručí
ó mání padme hům
ale někdy je to málo... na nájem
třeba!
nebo na chleba
nebo na ananas
nebo na boty
nebo na petržel
chilli nebo zázvor
nebo na česnek
nebo na struny

izomorfní česneková socha
jarní struny podzimu
řekni kdy se mně... nám
konečně
ROZEDNÍ?

radši bych se víc radovala?
jako malý děčko...
co se má potkat to se propojí
jedno v obojí
v odboji?
kdy už tam budem?

absolutní hodnota života od roku x do roku
TEĎ = nula
NIKOMU KDO ŽIL NA TOMTO ÚZEMÍ
TSUNAMI SE NEVYHNULA!
kdy projdeme zdí?
kdy přelezeme tu v minulém tisíciletí zbořenou
zed?

teď?!
teď je každý den
mezinárodní den železa a zbrojení
den matek a šroubů
den tříděného odpadu
den třídní nenávisti
armády stojí peníze všechny
revoluční způsob bankovního hnojení
potrava pro děla
kde máš DUŠE jaké hojení?

síla slova a šém
není jasno všem
kdo dřepí u pavoučích sítí...
blbý je jen
že svět do řiti se řítí
vietorek vieje
a slunko dál k tomu
ještě svítí?!!
za megatuny plastových sraček
a zbytečných mudrování
se jistojistě schová
i kobercový nálet
na pravou stranu
mozku a duše

keep it simple!
držme se...
jednoduše
jako pochodeň
kdo nehořel neví...
jeho zajímá
v jeho (či mé) hlavě
divná muzika
chilli a čaj
česnek a gado gado
pečivo a hrách
na stěnu
na horách
nad propastí
malíček...
kamarád si plete malíček a maličkej...
M se mu za-M-žilo
vesele ožilo
oporu má ve svém...
maličkém

chceš-li být prvním buď posledním...
tím nejmenším z nich
jen prstíček si ohřeji...

třemdava bílá naučila se les podpálit
roua má roupy
a ví jak podnítit
umí mýtit
zná mýty jak zahradník
nedotýkej se mne
a rouby se chytají
spálí stromy by se poměla
a více místa měla
dictamnus albus
bílý kořen jesenka
diptam diptamum dyptam
malý jelen
hořící keř
třemdala
třevdala třevdava
tolik aetherického oleje vydychuje
až upaluje
kořen z ní připravovaný
na Vídeňských klinikách dávali proti padoucí
nemoci
plameny padly si do náručí...

kdy se jim rozední?
kdy už tam budem?
určitě ne ZASVÍT MI TY SLUNKO ZLATÝ?
KAŽDOU POJMENUJE JEDINÁ
JINAK BY TO ZTRATILO TEN SMYSL
NEJDE TO DĚLAT JINAK
NEŽ TAK
LETÍCÍ OHNIVÝ PTÁK
GUTEN TAG
save our son(g)s?
nebo jak se řekne jinak JINAK?
rostlina zapálená pro krásu?
někomu se za/tne pěstí
lépe když prst je
teploučký
jen jeden
a když je šest prstů
na prsu
všechna čest
šest prsů dává se do klusu

brzo ráno vstát slast
běhat člunkovým během
v husté dešťové palbě...
z konečné na konečnou
do nekonečné 16. hodiny!
v rámci tradice
od čerta k ďáblu vlát
všechno jen pro VLAST
koblihy
last minit
nášlapné miny
už na to dlabu
máš babu

když stát nedá ti ani jámu
ani chvilíčku nenechá tě stát
o spánku můžeš si zdát
tož tedy vzhůru již
tím spíš
konečně se z toho vysníš
víš?!

poslední už dlouho jsem
už žádá sursum corsa
na křižovatce ve městě
ba i nad lesem
třemdava v košíčku
třem dává...
trojediný smysl
všechno platí
zalistuj v knížce
s jemnými dvěma lístečky
libo-li
v kůži drahocenné vázané...
pohlad' jí na letišti hřbet
je neděle
vyplejeme plameny plevelný
vyplejeme displeje
vypneme je
nic se neděje
děje je všechno
hned
teď
tudy pro tebe
cesta dnes vede
tak na sebe
buď hodný!
žádný stres
buď fit a plodný!

není čas ani vyvěrat
vyvětrat
promoknout
nějakou práci udělat či/ne
ideální je
po-HLAV-ní pro tebe
dnes večer se dát
zdá se
KLID...

Jajn & Jana Illuminatio

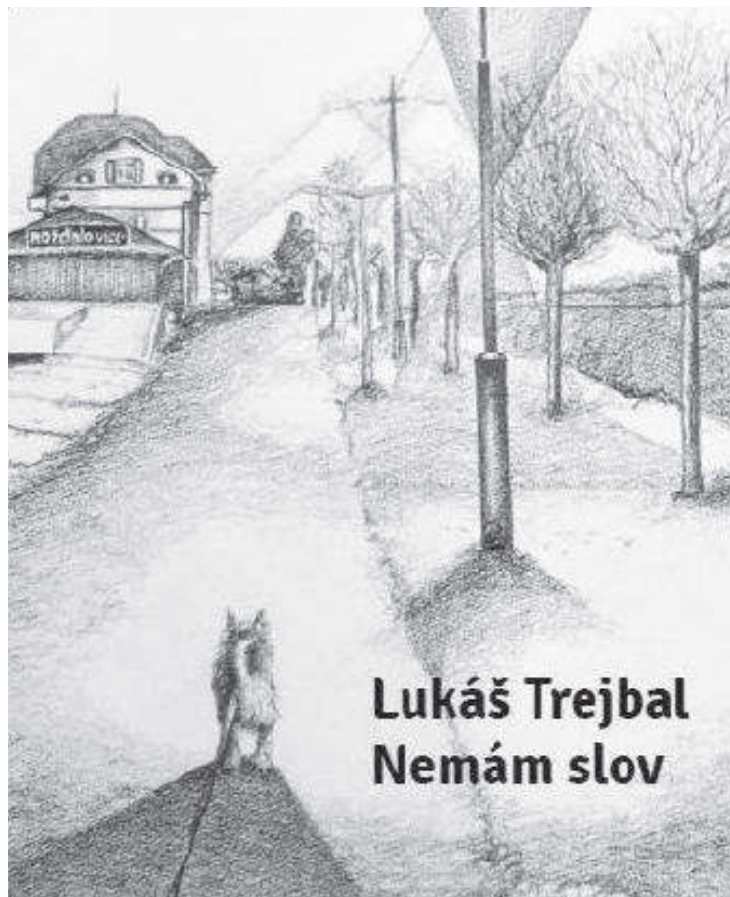

Recenze:

Lukáš Trejbal: Nemám slov

Lukáš Trejbal se narodil 20. října 1967 v Nymburce, kde žije. Vystudoval zdejší gymnázium. Sbírka Nemám slov je jeho třetí, v roce 2016 vydal sbírku Tahám za záchranou brzdu (Ears&Wind Records). Publikoval v několika sbornících (Kam až došel, to tam našel, Cesty proměny / Nálada doby, Stíny plesu, Dělty domovů aj.). Vydal tři publikace o bigbítu na Nymbursku. Vytvořil sestavu literárních plakátů sestávajících z vybraných básní z „Brzdy“ a reprodukcí obrazů malíře Vladimíra Pintera. Zpívá v alternativně-rockové skupině Oliverova dálka, která v roce 2019 oslavila 25 let od svého založení.

Básnická sbírka Nemám slov vyšla v edici Polabské básnické péči editorky Marie Mlejnkové a pardubického vydavatelství Vespero.

Obal sbírky Lukáše Trejbal *Nemám slov*

Je to už dvadecátý svazek svébytné edice, kde se ocitl v opravdu dobré a zároveň milé společnosti básníků jako Pavel Zdražil, Monika Hojná, Václav Vokolek, Miloš Kim Houdek nebo Marie Rosůlková. Sbírku ilustroval nejen polabskými motivy Martin Sausage Dohnal, který tvoří v Galerii Pojedy a Rožďalovicích. Motivy kraje kolem Rožďalovic či odpočívajících milenců a poutníka dobře vystihují náladu básní ze sbírky. Zapadá to do sebe. V předmluvě píše básník Petr Kukul: „*Třetí Lukášova sbírka znovu nabídne neskuhravou životní bilanci, křehké průhledy do osobní minulosti a citová účtování: odmocniny lásek, které kdysi byly mocninami. Také trvale se vracějící atmosféru hospod, často nádražních; míst, která jsou vždy jen přestupní. Motiv vlaků a kolejí. Motivy blízké všem, jejichž louka začala zarůstat šestou trávou.*“ Jako nádražákově se mi tyhle motivy a témata obzvlášť líbí... „*Obloha je šmolgově modrá / jako Sting v tvůj / splývají / nádražáci se střídají / traťováci, fírové, vlakvedoucí / nevědoucí.*“

Sbírka Nemám slov je rozdělena do pěti částí (Nemám slov, Pámbu nade mnou, Med stromu pod jazyk, Protikává noc a To blues). Z názvů oddílů lze možná vyčíst milostný, duchovní a často písničkový tón shromážděných básní.

Syrová a neučesaná zůstává také forma Lukášových básní. S rytmem a rýmem (častěji asonancí) zachází tradičně emancipovaně; literární kriti-

ka mu nálepkou „demolition man vázaného verše“ v minulosti nepřisoudila zbytečně. Lukáš experimentuje s básnickou formou, často zachází až na samu její hranici. A především naráží na limity řeči. Titul „Nemám slov“ není narychlo vybraným veršem vetknutým do nadpisu. Je výstupní zprávou o bojích na frontách jazyka. Lukáš si s rostoucí básnickou i životní zkušeností stále jasněji uvědomuje omezenost slov, půllitrů příliš mělkých na to, aby jimi bylo možné beze zbytku nabrat smysl. Je to leitmotiv sbírky a vrací se v řadě variací: „...někdy píšu básně / přitom nemám slov“, přiznává v ústředním textu sbírky. „*najít slova / hledáš je znovu,*“ zaznívá o pár básní dál... Někdy se omezí jen na nejprostší popis. Veškerou básnickou ambici jako by v tu chvíli vzdal, a ještě přesněji, jako by ji svěřil čtenáři. Už pro něj ze studny řeči nenabírá; jen mu podává další škopek natočeného piva, který si štamgast poezie náležitě vychutná. Jindy zas zkouší nechat všechno na řeči samé. Nechá slova, aby jedno přivolalo druhé...

Lukáš Trejbal, Foto: Zdeněk Vykydal

Čtenář se s Lukášem prostřednictvím sbírky přenesení do míst jeho rodného Polabského kraje a také měst, míst, která navštívil v Evropě, jeho dojmů jak na něj jako poetu zapůsobila: „*jen jižvy po básnících / jak dráhy po letadlech*“.

Báseň ze závěrečné části To blues – Kolíne, Kolíne / Zkouška sirén, jako by navazovala na Výprodej kobereců ze sbírky Tahám za záchranou brzdu. Při jejím čtení slyším doprovod bluesové kytary a foukačky, cinkot pivních sklenic v nádražce, dunění kol vlaků i toho Stinga...

Sbírku Nemám slov, vřele doporučuji a to z jednoduchého důvodu, Lukáš Trejbal není mainstreamový básník, jako není mainstreamový muzikant a jako není mainstreamový chlap. Prostě je svůj!

Miky Marusjak

Svjet podle Květuzora:

Vo poslách jara

Bél to docela prtávě kanclík v naší štvrti s výlohó na ulic, v bloku mezi supermarketem s bídó a hladovym voknem s gumovéma vorlama, vodkad' sa šířil smrad spálenýho tuku přes krchov až ke kafilérce za mñestem, kerá s tým vobčerstvovacim zařížením betálne spolupracovala, nekerým pré vadilo, že import aj export bél vobóstrané, ale to só dozajista pindy a pomluvy zahraňičních študentov a exotic-kých študentek, takový vjec by naši obyvateli štvrti nepovjedeli. Možná ty kurvy jejich hostí. Velikostó nebél prostor kanceláru vječí jak komforttější retych, dovokola s nápisama po stěnách v takovym chcenym alternativním štýlu až aňi stěny sténaly. Před kancelářem vodkvetlá álej moruší s vjetrem nafučenéma igelitovéma pytlíkama ve vjetvích, nakonec ruské kták už vokupoval aj našu štvrt, a kolonáda, kde korzovali obyvateli naší štvrti, jejich hostí, zahraňiční študenti a eksoticky študentky přesto všeccko tepala obvyklým ruchem. V tym kanceláru trůňila mimořádně skvostná černovláška a zprostředkovávala obyvatelom naší štvrti, jejím hostím, zahraňičním študentum a eksotickém študentkám nekajých služeb. Když už sa to pnuť nedalo vydržat, tak sem do tyho kancelára vltl, černovláška s profesionálním úsmñevem mña uvítala a nabídla židlu a začla pindat neco vo produktách, bonité a takovy. Vlastñe nevím ešívá mña scela pojiščovat, nebo pučovat keke za lichvářské úrok, nekaj mi tyto nabídky splyvájó a nikdá jich nesvedu rozlišit, až bysem tak řeknul že mña vobtěžujó. Možnáže však prodávála bony a nebo bombóny, zadumal sem se. *Scu s tebó mrdlat, kočko*, konečně sem ze sebe vyklačil smysluplné sdělení. Málem se vyvrátila v polohovacím křesle, já se nevyvrátil aňi trochu, bo sem seděl na vobyčejjské sesli, co mñe béla nabídnutá. Když tmavovláška nabrala rovnováhu a vrátil sa jí hen ten profesionální výraz, zatetelila sa a povídá: *nakonec proč né*. Vodpovjed sem si vyložil tak, že sce jaksepatri sa pářit a tak sem sa vopatrñe přesmyknul do její intimní zóny. Pomalu sem kocórka vobešel zezadu a začnul mnót ramena, krčisko a ceciny. Nahmatal sem ščumple a rval za ñe, až trochu vyjekla. Mnul sem je dál a ona oddaňe vrñela a já bél velice vzrušené a tak sem si vykasal z trendóru šulina a položil je na její rameno. Před výlohó sa mezitým sešel dav obyvatelů štvrti, jejich hostí, zahraňičních študentov aj eksotických študentek. Repáky mñely nalepeny na výloze toho kanceláru, nakonec bél to kancelář na korze, docela nevelké, takové retych pro snoby velikostó, takové kde sice akurát sa kadí, ale kadeňi, to sce prostor. Nekeří na tu výlohu přikládali te módré telefone a jedna aňi ne moc sympatická slečna v bundě s kožíškem machrovala s fotoaparátem značky Nikam.

Černovláška votočila hlavó a pojala kus šulina z rameňa mezi ty bujny, až by si jeden mohnul myslit, natekly rety. Dav obyvatelů štvrti, jejich hostí, zahraňiční študenti a eksoticky študentky, šecí najednó začli tleskat a fandit a vyrábjet improvizovany transparente a mávatka s tematickými motivami aj hesly jako *Rozmlat vo ñu varlata*, nebo *Karel je tu s nami*. Koc si nasókala do huby zbytek čúra a pacičkó s čarodějnický dlóhéma nehtama mña projížděla v chlupách kolem kořena. Venku přihořívalo, přilétli aj havraňi a čumñeli s votevřenéma zobanama, jak černovláška polyká tu névječí žóžel, co kdy keré havran videl, ten jejich vykulené výraz mña ešče víc rajcovaal a připadal sem si, jak by sa mi v rozkroku pnul Olgoj Chorchoj. Dav obyvatelů štvrti, jejich hostí, zahraňiční študenti a eksoticky študentky vybaveňi transparentami s hecujícími hesly, falickými symboly a mávatky z moduritu špéli a vodpadků, vařil a asistovali u teho havrani s votevřenými klofáky a nevjeřične vyvalenéma óglama. Přispjechalo ñekolik televizních štábů a rozkládajíc si záznamové aparáty se servali vo nélepčí fleky až kryv týkla a zuby lítaly a ty zuby obzvlášť sem vnímal jak cinkaly vo výlohu, jako když sebevrah chčí na geografickym pólu. *Jing jang jing jang...* Chcel sem je už tam tej kurvy konečně nasókat, posadil sem si ju na stůl, povyhrnul sukñu a roztáhl jí čapy. Čúro mñe neuvěřitelñe pulsovalo, žily bobtnaly, exceloval sem svó tóhó. Vošmátral sem černovlásku po vnitřku mocných steh-nisek, venku zastavil policejñi anton a hókal a dělal kravál a modrý svjetelny efekty vod majáka jak na diskotéce v Dolñi Horní. Serval sem kočce bílý krajkovany kalhotky a scel ju Olgojem Chorchojem obščastñit, když z míst, kde bylo tušit provlhly, žádócí pičisko, vydralo sa hejno pestrobarevných motílů a vylétali další a další, až byl kancelář samé motíl a praskla prosklená vitřina vod tých motílů a motýle vylétali otvorem v tej vitřine na ulic, smíchali se s davem obyvatelů štvrti, jejich hostí, zahraňičních študentů a eksotických študentek. Poletovali ty motýle s havrany, keří nestačli zavřít zobáky, sedali mezi pytlíky na plečatých morušovníkách a policejñi anton bél rovněž plné motílů a připomínal najednó hipísácké autobus, jak bél barvené. Pak začly motýle jeden po druhym hynót a padat na chodník, fučel do tých křehkých telíček vjetř, a co nerozfcučel, skončilo v kontejnerách úklidové služby, ale až ráno, bo popeláři majó dopoledne fajrunt a lejó cifko a rum. Mña sa tato událost přinde náhodná, bo tó dobó já už sedel v putyce a pomalu mñe docházelo, že jaro v naší štvrti sa tentokrát zasejce nekoná.

Vo upřímnosti samohany

Dva plesňiví dědci si vzali dvje skládací židle a usadili sa naproti té úplně névic frekven-

tované zastávky šaliny, aby dycky, když sa zjevila náák mladá ptica, vytáhli hůlky a bezskrupulózně si za ñe tahali v omamné tóze nasťikat náák mrdku do středu terčíku ve tvaru kosočtverca, nakreslenyho křídó na chodníku před jejich ležením. S vjekem roste módrost a dědkum došlo, že dřív, když byli ešče mladí jinoši, co s chuťó vobrovskó zalehávali paňičky a mrdku jim stříkali do tlamiček a né na debilñi terčík ve tvaru kosočtverca namalované křídó na chodník, že ty čase só v prdeli stěne jako ta mrdka, co neskončila v hubje, ale v řiti. Ty starší koc si užívaly jejich ztopořený péra a sály z ñich zbytky mládí, kerý je každó fteřinu vopóščelo, ale furt to ešče šlo, furt ze sebe stárnócí kosté dokázaly učinit vábñičky na mladčicky, a tým se mnohem víc líbilo pržñit zraly kundy, než pubertální vrstevñice. Potem nastalo vobdobí prozřeňi, kdy už ty rajcovñi kocóři z mládí byly spíš babky. Toto vobdobí se projevovalo zejména slintáñím po mladym mase. Náák tu najivku zlanarit do betle, bo ñekde na lóce, ve škarpje už bolijá kolena a takovy. Třeba když sem byl tři dni v Hradcu, ale to je úplně jiná písnička. Nepozorovañe se eroticky pivni břísko promñeňi v pneumatiku a pak ve vanu, ale ešče furt je docela dobře. Furt se to náák tře a stojá, spíš už sa šuká na zapřenó s vrstevñicama. Vzpominkové voptimismus, pár kořalek a svjet sa smñeje. Pupkaťi hipící a hipísácky s vytahanéma vemenama fetem, chlastem a nevďečnema fakanama, co si spichly, když byly tehdá hrdý na svý roští mezi nohama a mñely mindráky z malých prisiek, tak parádñích a pevných, a tedkonec si ty pičiska holijá, pajñž majó pocit že ndó s dobó, ale akurát ve skutečnosti majó vyholeny, vytahany cosi nezajimavyho jak z teho americkyho filma Vetřelec, přiněmenšim do desátýho piva úplně asexuální, mezi křivéma haksnama cosi. Ten vlak už tróbi v úplně jiné zatáče. Ale to všeccko uvjedomñeňi přinde, ta módrost nakonec každýho dovede k poznáñi, jak je prakticky a příjemny sa sám, samojedíný samohañit, hladit sa po hůlce až do naprostyho vyčerpáñi. Je to bezpečñější a mnohem komfortñější, než ty pohlópłeny hry na jebačku, přede hry a naparovačky, jak když dělá páf, lepčí nežli voděñi sa za ruky, za nose a takovy. Nakonec človjek ví nělíp kam si sáñnót a dokáže sa celkem lehce přenest i přes ty nedokonalosté, co mu náš pán přišpendlil do vínku. Znal sem jednu, keró sem mñel rád, ale račí sem ju zavčas vopustil, co kdyby mñela hemeroidy, nebo haranty. Umřela. Tak sem bél rád, že sem u teho nemusel asistovat a mohl jet mudrovat do Dukovan na sraz falářů a jiné babje tam hrabat na kundu. Poudala, že mám moc šikovny ruky, ešče sa furt aj po tych letech červenám. Nakonec sme k temu dospjeli, namalovali si křídó terčík ve tvaru kosočtverca na chodník a pak už akurát v klidasu na skládacích židlách číháme, až nám definitivñe škřábne.

Květuzor Škvírčo

Povídka:

Slušnej člověk

Jmenuju se Tomáš Vít. Pětatřicet (skoro). Stopětasedmdesát a osmdesát kilo, z toho kýbl smradu a pět kilo chlupů. Vlasy už to na temeni vzdaly, a ty, co tvoří bujnou blbozár okolo hlavy, jsou napůl šedivé. Víc šedin už je jen ve vousu a v kožichu. Noha devítka. Teď je prý číslování nějak jinak, ale v tom už se nevyznám. Jo a občas mě trápí hemeroidy a erektní dysfunkce. Kdo mě zná, řek by: slušnej člověk. Anebo v to spíše jen doufám.

Právě kráčím do Okružní ulice č. 12. Bylo to trochu přemáhání a duševního boje. Přece jen čtyřicet tisíc je dost peněz. Nikdo by se na mě nemohl zlobit. Vždyť je zažitou tradicí při nálezů peněženky vybrat použitelný obsah a zbytek hodit do koše. Za velice milé se považuje, když peníze seberete a vrátíte majiteli alespoň zbytek. Můžete se potom rochnit v projevech vděčnosti za ušetřené lítání po úřadech. I já jsem před odchodem z domova vysázal na stůl těch čtyřicet litrů, zavřel cizí peněženku a chtěl se s ní vydat učinit dobro. Jenže pak jsem se vrátil a ty bankovky tam zase pěkně nasoukal. Možná jsem hloupej. A určitě jsem úplně blbej, protože jsem si samozřejmě hned představil, jak bych byl sám rád, kdyby mi někdo vrátil moji ztracenou peněženku kompletní. Nechci ani vědět, co by mi na to řekla moje žena Jarmila. Válcíme teď o každou korunu, dětem jsme zatrhlí kroužky a každý měsíc losujeme ze složenek, kterou zaplatíme tentokrát. Asi by se mi vysmála, nebo by na mě ječela, nebo by jen smutně seděla v koutku, co jen si to vzala za pitomce.

A tak si kráčí směrem k Okružní ulici a jsem moc rád, že na silnici je hustý provoz, protože v tom automobilovém hlomozu se krásně ztratí, když si pořádně hlasitě ulevím. Jo, to jsem ještě zapomněl zmínit. Občas trpím plynatostí. Obzvlášť po zelí a cibuli. Oboje mám moc rád.

Přemýšlím, jestli bych to stejné udělal, kdyby peněženku neztratila Beáta Lomnická, ale Arnošt Kroupa. No samozřejmě, že jsem ji prosmejdil! Beátě to na fotkách moc slušelo. Sedmatřicet. Rozvedená. Se sedmnáctiletým synem Jiřím. Nějaké účtenky. Fotka synáčka. Jistěže se podíváte dovnitř. Musíte vědět, kam peněženku poctivě vrátit. A kdo to sakra je, kdo u sebe nosí čtyřicet tisíc? Vůbec nevypadala špatně, ta Beáta. Jestli k tomu ksichtíku má i slušnou postavu, může si holka klidně přijít na pěkný prachy v hotovosti.

Tady je vidět, jak přemýšlíme. První, co mě napadne, je, že je to nějaká děvka, anebo ještě spíš chytrá děvka, co moc dobře ví, co dělat a s kým to dělat, aby se měla dobře ve vši počestnosti. Třeba zrovna vzala poslední uspořené peníze a šla vyplatit neodbytné věřitele. Člověk by se měl zastydět. Měl bych se zastydět i za to, že jsem ty prachy chtěl ztopit. Ale což, život je jiný. Slušný = hloupý. Možná, kdo mě zná, řek by: hloupej člověk.

Jsem hloupej. Protože jsem se neměl na oběd přežrat toho zelí. Teď mi bylo těžko a při každém druhém kroku jsem za sebou něco troustil. Aspoň že se na vzduchu při chůzi pěkně vyprávil.

Co si budeme nalhávat, na Arnošta bych se asi vykašlal. Možná bych mu to poslal poštou. Nebo bych to dal policajtům, ať tu peněženku vykradou oni. Ale učinit dobro na rozvedené Beátě mi připadalo jako moc dobrý skutek. Nechci domyslet, co bych si vyslechl, kdyby moje žena Jarmila znala mé pohnutky, proč jsem dětem odtrhl od úst na další čtyři měsíce. To už by se mnou rovnou vyrazila dveře.

Za těchto úvah jsem dospěl ke kýžené adrese. Vilka vůbec nevypadala špatně a čtyřicet tisíc v Beatině peněženke mi najednou připadlo přiměřenější. Společně se smáčkutím zvonku se mi do hlavy zase začaly vkrádat myšlenky ohledně Beatiných příjmů a přemýšlel jsem, jestli jsem přece jen těch čtyřicet litrů neměl nechat ležet doma na stole.

„Nazdar. Copak chceš?“ Otevřel mi Jiří. Už jsem trochu odvykl, aby mi adolescenti na potkání tykali. Mžoural na mě přes brýle trochu opovrhlivě, ale bylo vidět, že mě prozatím bere velkoryse na milost. „Ahoj. Potřeboval bych mluvit s paní Lomnickou.“

„Tak pojd' dál.“

Vešel jsem za ním do prostorné haly. Šel přede mnou loudavou chůzí a dlouhé vlasy se mu natrásaly na sedmnáctileté lebce.

„Budeš muset chvíli počkat, máti se sprchuje,“ řekl Jiří a sednul si ke stolu. Měl ho celý pokrytý igelitem a na něm rozdělanou hnědou hmotu. Prostorem prostupoval naprosto přesný zápach. Člověk se ale občas zdráhá uvěřit vlastním smyslům. Vzal do rukou dvě dřevěné špachtle a jimi potom velice bystře tvořil. Odstoupil jsem kousek dál. Obracel se mi žaludek.

Zručně uplácával hmotu a špachtl do ní rychle a přesně ryl rysy. Jako by mu pod rukama vyvstávaly obrazy. Měl talent chlapec. Pak jsem se osmělil.

„Hele, není to náhodou...“

„Myslíš hovno?“

Zvednul své oči za kulatými obroučkami brýlí.

„Jasně že je to hovno! Bude se to jmenovat Posranej Michelangelo.“

„A nejsou i nějaký jiný materiály?“

„Víš, co lidé říká, že dělá umění a jsou to vlastně sračky? A já dělám sračky a je to vlastně umění. Dobrý, ne?“

Možná měl pravdu, hošík. Udělal jsem ještě dva úkroky a snažil se dýchat ústy. Cítil jsem, jak mě tlačí břicho a napadlo mě, že v tomhle smradu by se jeden menší pšouk klidně ztratil. Jenže tu bylo hrobové ticho a já moc potichu prdět neumím.

„A co s tím pak budeš dělat? To si nalakuješ a dáš do vitríny?“

„Spláchnu to do záchodu. Přece to tady nebude smrdět!“

„Aha.“

Zakroutil jsem se trochu, abych zatlačil plyny kousek dál od svěračů. Člověk někdy docela fyzicky trpí. Občas mám pocit, že bych prasknul. Prokletý zelí!

„Už ti někdo řekl, že je to hnusný?“

Ani nezvednul hlavu a vesele dál rýpal do hromádky.

„Jasně. Všichni.“

Otevřely se jedny dveře a vešla Beáta. Nekecal. Zrovna vyšla z koupelny omotaná do bílé osušky. Zlaté vlasy ztmavlé vodou jí splývaly na holá ramena a dole trčely dvě dlouhé krásné nohy v pantoflích.

„Dobrý den...“ polkl jsem.

„Dobrý den.“ Dívala se na mě tázavě. Asi nečekala, že až vyjde z koupelny, bude tu stát cizí chlap. Jiří si nevzrušeně rýpal do hovínka. Napadlo mě, jestli jí to neudělal naschvál.

„Paní Lomnická, já jsem za vámi přišel...“

„Pojďte prosím raději do kuchyně.“

Vděčně jsem ji následoval. Ještě než zavřela dveře, zle hodila okem po synovi a nahlas pronesla něco o prasatech a šíleném zápachu.

„Neměl by mu možná někdo vysvětlit, že ty hovna fakt smrdí?“

„Nedá si říct. To víte, umělec, co boří tabu!“

Beáta vypadala opravdu moc dobře. Snažil jsem se na ni nekoukat jak čokl na špekáček.

„Já jsem vám vlastně přišel jenom vrátit peněženku.“

„Peněženku?“

„Vaši peněženku. Našel jsem ji na ulici, asi jste ji musela ztratit.“

A z kapsy jsem v napřážené ruce podával šrajtofli.

„Opravdu? No to je úžasné! Já už jsem se s ní rozloučila. To víte, člověk si musí na své věci dávat pozor. Nedáte si kávu?“

„Čaj, jestli můžu.“

„A posadte se prosím, no to je od vás milé, moc vám děkuju.“ Ukázala mi ke stolu. Já se pomalíčku složil na židli, abych svým vnitřnostem nepřivodil rychlým pohybem nějakou nečekanou reakci. Ona se otočila k lince a postavila vodu na čaj.

„Ani nevíte, jak jsem ráda. Hlavně všechno to vyřizování dokladů, karet, však víte.“

Peněženku odložila bokem a ani se do ní nepodívala, jestli je tam všechno. Možná jsem ty prachy měl fakt ztopit. Když byla otočená

k lince a chystala čaj, mohl jsem si nepozorovaně všechno zezadu pěkně prohlédnout. Proč se nešla alespoň převléknout? Každopádně tahle osuška omotaná kolem prsou mi připadala jako báječné vzdání díky poctivému nálezci.

„Ani už jsem nedoufala, že mi ji někdo vrátí. To víte, v dnešní době už na slušného člověka nenarazíte.“

„To máte svatou pravdu.“

Otevřela dveře a křikla do haly.

„Jirko! Jirko pojď sem!“

Viděl jsem, jak se k němu naklání a něco mu šeptá do ucha. Potom Jirka odešel a ona se vrátila k lince dodělat čaj. Pootevřenými dveřmi se dovnitř plížil zápach z umění a já přemýšlel, jak k němu nepozorovaně něco přidat.

„A jak se vlastně jmenuje ten poslední poctivý člověk?“

„Vít. Tomáš Vít.“

„Lomnická. Ale říkejte mi Beáto.“

Otočila se ke mně bokem, lehce povystrčila prdýlku a usmála se.

„Musím se vám nějak odvděčit. Ani nevíte, jak jsem ráda, že se našla.“

Napadla mě spousta způsobů, jak by se mi mohla odvděčit.

„Ale to nestojí za řeč.“

„Víte co, aspoň vám k tomu čaji něco dáme. Uvidíte. Pekla jsem sama...“ Do dveří už vcházel Jirka a na talíři mi nesl pár kousků nakrájené bábovky. Položil to přede mnou a zase odešel. Napadlo mě, jestli si ten umělec umyl ruce. Bábovku jsem tak nějak nechal ležet bokem.

„Tak ochutnejte přece!“

Beáta už seděla vedle mě u stolu a rukou mi přistrkovala talíř.

„Tak teda abych neurazil...“

Vzal jsem kousek do ruky a kousl do něho. Rozhodl jsem se, že bude pro tentokrát lepší pustit z hlavy úvahy o hygieně.

„Víte, jak to krásně zahřeje, když člověk ještě narazí na někoho slušného? To je najednou tak hrozně milé. To pak mám chuť ještě tenhle podivnej svět vzít na milost. Je to strašně fajn vědět, že ještě jsou takový lidi!“

„Hmm hmm.“ Přikyvoval jsem s plnou pusou bábovky.

A tak jsem cucal čaj a poslouchal Beátu, jak se rozplývá nad mým činem a jak je dnes svět zkažený. Já jí dával za pravdu a doufal, že uzel na osušce povolí a ta se jí sveze k nohám. Jenže uzel držel pevně. Vlastně to tak bylo dobře, protože co by člověk nechtěl za jednu vrácenou peněženku. A hlavně nejsme hyeny a takovéhle věci by se měly dělat automaticky, v souladu se slušností, jak jsem se dozvěděl z těch pěkných úst, se kterými by se daly dělat věci! A tak pamětliv své slušnosti jsem poděkoval za čaj a bábovku. Ještě jednou vyslechl chválu na svou počestnost a nechal se doprovodit k východu. Beáta stála ve dveřích, pořád jen v osušce, zlaté vlasy jí padaly na nahá ramena a mávala mi až k brance. A já pomalu odcházel a čekal, až za sebou zavře, abych si už už mohl pořádně ulevit.

Nakonec je přece jen zavřela, já konečně vydechl dvěma směry a loudavě odcházel brankou. Bylo krásné odpoledne a mě povznášel pocit vlastní dobroty. Ještě jsem se ohlédl k zavřeným dveřím, kde bydlí Beáta s útlými ramínky trčícími z osušky, na kterou jsem byl tak hodný. Sotva jsem se otočil a sotva pár kroků udělal, uslyšel jsem za sebou křičet mé jméno.

„Pane Víte, Pane Víte!“

Zastavil jsem se, otočil a uviděl Beátu, jak ke mně cupitá v pantoflích drobnými krůčky. Vyběhla na ulici pořád jen v té osušce, která se jí při běhu vyhrnula až vysoko na stehna a ta krásně kmitala v rychlém tempu.

„Ano?“

„Kde jsou peníze?“ vyhrkla, ještě ani nedospěla ke mně.

„Jaké peníze?“

To už stála přímo přede mnou. Pěkně blízko, abych ucítil vůni jejího šampónu.

„Peníze, co byly v té peněžence, přece!“

„Ale vždyť tam všechno bylo! Celých čtyřicet tisíc!“

„Takže vy jste je ukradl!“

„Jak ukradl? Vždyť jsem vám tu peněženku vrátil tak, jak byla!“

„Nevrátil, milej pane! Měla jsem v ní čtyřicet tisíc a ty tam teď nejsou!“

Supěla jak saň a její tvářička už mi vůbec nepřipadala tak hezká. Jednou rukou mi mávala před obličejem a druhou si držela osušku, která po jejím běhu už tak nedržela a teď hrozila, že se každou vteřinu rozváže. Nějak jsem o to už moc nestál.

„Beáto, ale já vám ji vrátil tak, jak jsem ji našel, co v ní bylo nebo nebylo, to už není moje věc!“

„Pro vás nejsem žádná Beáta. To bych si vyprosila. Jste sprostý zloděj!“

„No dovolte!“

„Vykradl jste mi peněženku! Sám jste říkal, že víte, kolik v ní bylo!“

„Nic takového jsem neříkal!“

Pomalů jsem od té fúrie začal couvat. Nějak se jí podařilo zvládnout uzel na osušce, a tak teď mávala oběma rukama. Já pozpátku ustupoval a ona mě drobným cupitáním a s nadávkami pronásledovala.

„Lháři! Jste sprostej lhář a zloděj. Vzal jste mi z peněženky čtyřicet tisíc!“

„O žádné čtyřiceti tisících nic nevím.“

„Lžete! Sám jste to říkal, že tam byly!“

„Nic jsem vám neukradl! A nemám s vaší peněženkou nic společného!“

Stále jsem se snažil dostat z jejího dosahu, a tak jsem zrychloval, až jsem málem běžel. Jí to v pantoflích tak nešlo, ale přesto stihla doběhnout až na roh a ještě křiknout na má prchající záda:

„Já si vás najdu, darebáku! Nemyslete si, že mi utečete!“

Takhle dopadne slušnej člověk, pomyslel jsem si v běhu a už mi ten dnešní den nepřipadal tak hezký. Když jsem si byl jistý, že jsem z dosahu té rozlícené nádhery, znovu jsem zvolnil a loudavě nabral směr k domovu. Jsem vážně idiot. Proč já se nikdy nepoučím.

Došoural jsem se domů. Žena už se vrátila z práce, našel jsem ji v kuchyni u dřezu. Trochu ji zaskočila moje nepřítomnost.

„Ahoj, kde jsi byl?“

„Byl jsem se poohlídnout po nějaké práci.“ Lhal jsem. Otočila se na mě a zkoumavě si mě prohlížela. Moc dobře věděla, že tohle jsem vzdal už před půl rokem.

„A?“

„No nic, no. Je to špatný. Všude je to teď špatný.“

Vrátila se ke své práci a já se posadil ke stolu. Bože, co já jsem to ale za vola!

„Lucka má jet na školu v přírodě, vybírají osmnáct set...“

„Hmm...“ Moc dobře jsem stejně jako ona věděl, že je nemáme. Co všechno člověk musí vytrpět když chce být jednou slušnej.

„Není ti něco? A kde ses byl ptát na tu práci?“

Copak bych jí mohl říct, co jsem udělal? Copak bych jí mohl říct, že jsem vrátil čtyřicet tisíc šílené ženské, která podle všeho přehazuje prachy vidlema? Copak jí můžu říct, že jsem to udělal taky proto, že je neztratil Arnošt Kroupa, ale Beáta v bílé osušce? Chudák moje hodná žena Jarmila. Tohle jí přece nemůžu udělat.

Druhý den odpoledne mě žena vyslala na nákup. Vybavila mě taškami a podrobným seznamem toho, co mám koupit. Do ruky mi vrazila pětistovku. Chvilí přemýšlela, jestli je to dost. Já pyšně vypnul hrud.

„To je v pohodě, to bude určitě stačit.“

Co jsem byl nezaměstnaný, byl můj úkol dělat nákupy. Jsem v nich natolik zběhlý, že dokážu pořídit všechno nejlevněji. Byl jsem na to dostatečně pyšný, protože moje žena těchto kvalit zdaleka nedosahovala a já jí vždy triumfálně sděloval, kolik stál nákup. A ona nikdy neopomněla pochválit důvod mé pýchy. Ano, moc dobře věděla, že muž potřebuje jediné. Být chválen. I když je budižničemu, který už rok dřepí na pracáku, prdí po kuchyni a vrací peněženky. I když není schopen zabezpečit rodinu a před spaním se drbe v zadku. I takový chlap je pořád ještě chlap, a ten se musí chválit, jinak by s ním nebylo k vydržení. Mají nás ty ženské dobře zmáknuté.

Na šílenou Beátu už bych málem zapomněl. Nebo spíše chtěl bych zapomenout. Vlastní hloupost pálí nejvíc. A teď přicházím na parkoviště před obchodem a vidím, jak u stříbrného mercedesu stojí Jiřík s rukama v kapsách a znuděně kope do kola. Pořádně jsem se

rozhlídnul okolo, jestli není někde v dosahu jeho povedená matinka a pomalu se k němu připlížil.

„Ahoj, jak jde patláni hoven?“

Zvednul obrylený pohled a v jeho znuděném obličejí jakoby se mihnul drobný úsměv.

„To už je minulost. Teď mám úplně nověj materiál. Je to...“

„Mlč! Nechci to vědět.“

„Tý se v umění moc nevyznáš, co?“

„Já jsem někdy rád, když se vůbec vyznám sám v sobě.“

„To je dobrý!“

„Hele, co ta tvoje máti? Není ona nějaká divná?“

„Jo, to ona je. Díval jsem se, jak tě včera hnala ulicí. To teda bylo divadlo, kámo!“

Zasmál se. Náramně mě těší, když mi mládež říká kámo a ještě víc mě dojmá, když je dokážu pobavit. A tenhle lejnostrůjce se mi tu ještě bude vysmívat. Dobře mi tak.

„Vývádí takhle často?“

„Třeba po tobě jede. Asi se jí líbíš...“

„No to by mi tak ještě scházelo.“

Pokynul jsem umělci a odebral se do chrámu konzumu. Cestou jsem se obezřetně rozhlížel po zlatovlasé bestii. Vzal jsem vozík, do ruky papír s nákupem a rychle ho projel, abych věděl pořadí jednotlivých zastávek a nemusel se vracet. Byl jsem profík. Normálně bych to zvládnul za čtvrt hodiny, ale dnes jsem se pořád ohlížel a bál, aby na mě zpoza rohu nevyběhla Beáta. Nevím proč jsem si ji stále představoval v osušce a pantoflích.

Vždy jen na chvilíčku, když jsem sáhnul do regálu, jsem spustil oči z okolí. Jako obezřetný lovec. Ne. Jako vyplašená slepice, co ví, že kolem krouží liška. Zastavil jsem u stolů s pečivem a utrlh sáček. Nesnáším sáčky na pečivo. Nikdy mi nejdou otevřít. Třu je mezi prsty a snažím se dostat dovnitř. A tentokrát se mi ruce třáslly asi víc než obvykle. Za boha jsem se nemohl do té mikroténové svině dostat. Pokoušel jsem se ji prsty otevřít, potom ji muchlal v dlaních, pak zkoušel i fouknout. Všechno marný. Natolik mě zaujal boj se sáčkem, že jsem na chvíli ztratil ostražitost. Krve by se ve mně nedorézal, když jsem na konci uličky spatřil Beátu, jak se nese za košíkem a přezíravě projíždí pohledem regály. Moc jí to slušelo. V krátkých šatech, botičky na vysokém podpatku.

Rychle pryč! Naházel jsem osm rohlíků rovnou do koše, přihodil k nim i neposlušný pytlík a zarejdoval za nejbližší regál. Proletěl jsem uličku, strhl černý čaj a olej, které byly cestou, a zamířil za roh. Tam jsem se přikrčil za sloup a snažil se otevřít zrádný mikroteňák. Nebesa se slitovala a za okamžik už jsem do něj rval rohlíky. Ještě mi na papíru zbývalo pár položek. Vyplížil jsem se za paštikami a nahlédl do uličky. Beáta se zrovna nakláněla do chladáku pro jogurty, zády ke mně. Moc rád bych tam stál a koukal se na tu vyšpulenou prdelku. Teď, nebo nikdy. Vypálil jsem a rychlými přískoky překonal nekrytý prostor. Vydechl jsem až ukrytý za vložkami.

V trysku jsem prošmejdil zbytek obchodu, abych doplnil předepsanou kolekci a vyrazil ke kasám. Celou dobu jsem se ohlížel a dával si pozor, aby na mě někde nečekaně nevyjukla. Vyházel jsem věci na pás, přistavil vozík a rychle plnil tašky. Proč ta prodavačka nepodává nákup rychleji? Oči jsem nespustil z ústí uliček. Jako by to byly hlavně, ze kterých mě můžou každou vteřinu oddělat. Konečně bylo všechno zboží v taškách.

„Je to všechno, pane?“

„Jistě, jistě.“ Proboha nezdržuj, ženská! Mně jde o život!

„Šest set dvanáct to bude.“

Otevřel jsem peněženku a došlo mi to teprve, až když na mě zamrkala pětistovka.

„Kolik?“

„Šest set dvanáct, pane.“

No nazdar. Co teď. Někde mezi regály se ke mně blíží Beáta a já nemám na nákup. Jak je to možný? Asi jak jsem vyděšeně prchal, tak jsem nedával pozor, co dávám do vozíku. Neměl jsem přece čas kontrolovat ceny!

„No víte, já mám jenom pětistovku...“ Normálně by mi to bylo prostě trapné, ale teď prodavačka musela vidět v mých očích bezbřehou

hrůzu.

„To nic, pane, dejte mi něco, co si nevezmete, a já to odmarkuju.“

„Jo aha, dobře.“

Sáhnul jsem do tašky a vysoukal nazdařbůh tři věci. Nebylo kdy přemýšlet, co je důležitější. Ona je vzala, scanner pípnul a... a vtom se objevila Beáta. Zůstal jsem zkoprněle stát. Pomalu se blížila k pokladnám. Přímo ke mně. Zatím si mě nevšimla, rozhlížela se okolo a důstojně tlačila svůj vůz blahobytu.

„Ještě něco mi musíte dát pane, je to pět set třicet šest.“

Vrazil jsem ruku do tašky a chytil první věc, co mi přišla pod ruku. Kuřecí prsa ve slevě letěla na pokladnu. No holt budeme vegetariáni.

„Pane Víte!“

Zaječení polnic tatarského vojska je konejšivá ukolébavka. Vykřikla jméno mého rodu a rozjela se rovnou ke mně.

„Tak teď už to máte za čtyři sta šedesát.“

Vrazil jsem jí pětistovku.

„To je dobrý.“

Tak špatný nákup jsem nikdy neudělal. A taky jsem nikdy tak rychle neběžel z obchodu.

„Počkejte vy darebáku! Stůjte!“

Viděl jsem koutkem oka Beátu, jak nechala svůj košík stát uprostřed prodejny a běží rovnou za mnou. Naštěstí to na podpatcích moc nejde, ale i tak nabrala docela slušnou rychlost. Třepal jsem se s dvěma igelitkami v každé ruce a pelášil přes parkoviště z obchodu. Vyběhla za mnou, ječela jako pominutá a když jsem se za ní v tom kalupu ohlédl, tak mi ještě zahrozila. Lidé se zastavovali a se zájmem sledovali toho idiota, co s igelitkami dělá rekord na stovce, a krásnou dámu, která za ním vrhá nadávky. Stihl jsem si ještě všimnout Jiříka, jak stojí opřený o auto, ruce v kapsách a řehťá se na celé kolo. Smraďoch jeden pitomej.

Naštěstí až za rohem jedno ucho nevydrželo závodní tempo a nákup se mi rozsypal po chodníku. Posbíral jsem ho nazpět a vršek tašky sevřel do pěsti. Konečně jsem si mohl v klidu vydechnout. Pomalu jsem se klátil k domovu a přemýšlel, jestli až do konce života budu prchat před zlovlnou Beátou. Ta ženská je asi normální cvok. Anebo na mě něco šije. To by mi tak ještě scházelo. Takhle dopadne slušnej člověk. Takhle dopadne hloupej Tomáš Vít, co čumí ženskéjm na zadek a prdí po zelí a cibuli.

Přiloudal jsem se do naší ulice. Přemýšlel jsem, co všechno jsem v obchodě vlastně vrátil, a bylo mi jasné, že na dnešní nákup nebudu moct být pyšnej. A to jsem zvědavěj, co bude večer Jarmila vařit. V trudných myšlenkách kráčím po chodníku a najednou slyším, jak vedle mě zastavuje auto. Stříbrný mercedes. Stáhl se okýnko a z něj na mě hledí Beátina tvář. Došlo mi, že teď už nemá cenu utíkat. Našla mě i tady. Ví, kde bydlím. Všichni sousedi uvidí ten tyátr. Štěstí mě opustilo, tohle je konec. Sklapla klec.

„Pane Víte, chtěla bych si s vámi promluvit.“

Tak to aspoň ustojím se ctí. Napřímil jsem se:

„A o čem?“

Otevřela dveře, ladným krokem obešla auto a postavila se naproti mně. Jiřík se na mě uculoval ze staženého okýnka a hodlal se bavit. Já se rozhodl, že už nikomu kašpara dělat nebudu. Stál jsem odhodlaně, mírně rozkročen, z očí jen škvírky, jako bych už mířil přes hlavně pistolí, v každé ruce igelitku.

„Pane Víte, vůbec nevypadáte jako zlý člověk...“

V tu chvíli jsem si tím nebyl úplně jistý. Co sakra ta ženská chce?

„Podívejte, já nechápu, co to na mě celou dobu hrajete. Moc dobře víte, že jsem vám jenom vrátil peněženku a nic jsem vám neukradl!“

„Možná to vím a možná ne. Může se stát spousta věcí a je jen otázka, čemu věříte.“

Opřela se o kapotu naleštěného auta a jeden podpatek zabodla do pneumatiky. Kdybych nebyl rozrušený, jistě bych to ocenil. Jistě bych ocenil, jak se jí šaty svezly po stehně a odhalily o kousek víc z té nádherné nožky.

„Můžete přejít k věci? Rozteče se mi máslo.“

Ne, kašpara jí dělat nebudu. Jsem naprosto nepohotový a navíc špatný stratég, který na všechno naletí. Ale právo je na mé straně. Ale když jsem viděl Beátu ledabyly opřenou o nárazník, měl jsem podiv-

né tušení o právu silnějšího. Asi zase tahám za kratší konec.

„Měla bych pro vás takový návrh, pane Víte.“

„Jaký návrh?“ To by mě vážně zajímalo, co se vylíhlo v té pomatené hlavince.

„Když se na celou záležitost podíváte, tak jedno je naprosto jisté. V mé peněženke bylo čtyřicet tisíc a když jste mi ji vrátil, tak tam už nebyly...“

„Ale přece...“

„Nechte mne prosím domluvit. Teoreticky. Teda čistě teoreticky bych mohla uvěřit tomu, že když jste tu peněženku našel, tak už v ní ty peníze nebyly. To se přece stává, že někdo vybere z nalezené peněženky peníze a pak ji prostě zahodí. V takovém stavu jste ji třeba čistě teoreticky našel vy.“

„No, třeba jo. Třeba to tak bylo.“ Snažil jsem se alespoň zachytit, kterým směrem míří. Co to celé má znamenat? Přece vím, že jsem jí ty prachy vrátil do posledního pětníku. Nemohly se jen tak vypařit? Leda že by... Jiřík? Ale vždyť ta peněženka tam celou dobu ležela na lince. Kdepak, ta ženská prostě jenom šílí. Nebo na mě něco šije. Jenom aby ten adolescent neměl pravdu a ona po mně nejela.

„Jenže je tu to vaše tvrzení o čtyřiceti tisících, které v té peněženke byly, když jste mi ji vrátil. To jasně ukazuje na to, že jste věděl, kolik tam bylo, a vědět jste to mohl jediné tehdy, pokud jste ty peníze vzal vy.“

Nějak se v tom motala. Pořád mi nebylo jasné, kam cílí. Snažil jsem se potlačit hněv a chuť máznout ji igelitkou po krásné hlavě. Nesměl jsem propásnout žádnou drobnost, jak z toho celého vybruslit. Jestli si na mě ta ženská-magor zasedla, tak mi mohla ještě pěkně znepříjemnit život. Musím být chytrý. Moc chytrý a nenechat si ujít žádnou skulinu z bezvýhodné pasti. Raději jsem mlčky vyčkával, co z ní ještě vyleze.

„Co kdybychom se shodli na tom, že peněženka byla prázdná, už když jste ji našel?“

„Myslím, že by to tak mohlo být...“ nesměl jsem propást ani tuhle příležitost, jestli to příležitost byla.

„Vypadáte jako slušný člověk. O to víc mě mrzí, že jste mi lhal, když jste mi říkal, že víte o tom, že v ní bylo čtyřicet tisíc.“

Dobře teda, tak si budeme hrát.

„Ale já třeba přece nic takového nikdy neprohlásil, třeba jste se jen přeslechla.“

„Tak to zase ne! Já jsem to slyšela moc dobře! Vy jste mi prostě lhal! A to mě velice zasáhlo a urazilo.“

Ta ženská je šílenec! Přestal jsem přemýšlet, kam celým tímhle rozhovorem směřuje, protože to se nedalo normálním mozkiem pobrat. Je to blázen a dle toho je třeba s ní nakládat. Prostě něco navykládat a vypadnout. Nebudu tady před ní stát s igelitkami a zkoumat zákruty jejích pomatených myšlenek. Někak to uválet a vypadnout.

„Tak dobře, paní Lomnická, možná jsem vám trochu zalhal...“

„Beáto, říkejte mi Beáto. To mě ale velice mrzí, pane Víte. Já bych byla ochotna na celou záležitost zapomenout a rozloučit se s vámi jako s čestným člověkem, ale tohle mě opravdu ranilo. Urazil jste mne. Očekávám vaši omluvu. Dokažte, že jste opravdový muž, a omluvte se mi. A já zapomenu na vás i na celou tu trapnou příhodu s peněženkou.“

Já a opravdový muž? Ježíši Kriste, tohle četla snad v nějakém románu, ne? Bába jedna šílená.

„Beáto, velice se vám omlouvám a mrzí mne, pokud jsem se vás tou drobnou lží nějak dotknul. Stačí?“

„Nestačí! Ještě mě musíte poprosit za odpuštění.“

„Cože?“

„Poklekněte přede mnou a poproste mne za odpuštění.“

„To si děláte prdel, ne?“

Ohlídl jsem se v zoufalství po Jiříkovi sedícím v autě. Hovnopatlal

se nakláněl z okna, držel se za bradu a dusil v sobě smích. Boží rány, co mě ještě čeká! Jsem idiot, nezaměstnanej, plešatej trouba, čumič po ženských prdelích, největší vůl široko daleko, ale tohle? Tohle snad ne!

„Já čekám, pane Víte...“

Stála tam opřená ledabyle o auto a mně bylo jasné, že s touhle ženskou je to všechno na levačku. S bláznem se nedomluvíte. Rozhlídnul jsem se po ulici. Naštěstí nikdo ze sousedů nebyl v dohledu a tak jsem spěšně, obě igelitky stále v ruce, poklekl na jedno koleno před tou stvůrou v krásné slupce a rychle odříkal:

„Prosím za odpuštění, že jsem vám lhal.“

„Takhle ne!“

„A jak teda?“

„Na obě kolena.“

Tohle už nemůže být horší, problesklo mi hlavou. Položil jsem i druhé koleno na chodník a představil jsem si člověka při pokorné motlitbě před tváří boží s igelitkami v ruce.

„Prosím vás za odpuštění.“

„Odpouštím vám, pane!“ řekla slavnostně Beáta, odlepila se od auta, obešla ho a nasedla dovnitř. Já se spěšně sbíral i s taškami z dlažby, ale to už ona hnala svůj mercedes od chodníku a ujížděla pryč. Ten vlasatej debil mi mával. Kdybych neměl v ruce tašky, něco bych mu ukázal. Rozhlídnul jsem se okolo. Naštěstí nikde nikdo. Tohle já fakt nemám zapotřebí. Takhle vytestanej za svoji dobrotu jsem už dlouho nebyl. Pomalu jsem se loudal po schodech do našeho bytu a přemýšlel, jestli jsem se už Beáty nadobro zbavil.

Otevřel jsem dveře do předsíně a uviděl uprostřed chodby ležet veliký kufr ze kterého přetékaly naházené věci. Položil jsem tašky na zem. V tu chvíli do kufru přiletěl z ložnice svetřík a nějaké kalhotky.

„Co to děláš, Jarmilo?“

Přišel jsem blíž. Odstrčila mě ze dveří a proběhla do kuchyně.

„Co se sakra děje?“

Vrátila se ke kufru, něco do něho přihodila a snažila se přivít víko. Ale pár věcí z něho vyčuhovalo na všechny strany, a tak ho znovu zuřivě otevřela a všechno do něj pěchovala.

„Můžeš mi prosím tě říct, co to děláš?“ Stál jsem tam nad ní a pozoroval její snažení.

„To mi musíš ještě na ulici přede všema dělat takovou ostudu? Nenávidím tě! Nenávidím!“

„O čem to mluvíš?“

„Copak jsem neviděla, jak ses před tou fuchtlí plazil po chodníku? Panebože, co jsem komu udělala? Jen si táhni za tou svou Beátou, táhni a už tě nechci nikdy vidět!“

„Jakou Beátou? Jarmilo, prosím tě...“

„Aspoň mi nelži, ty hajzle! Včera večer sem volala, když jsi byl u bráchy. Beáta Lomnická. Tak se ta tvoje děvka jmenuje, ne? Že prý s tebou potřebuje mluvit! Já ti dám Beátu! Říkala jsem si kdepak, tvůj Tomáš by přece... no tak jsem to dneska všechno viděla na vlastní oči! Na kolenou se před ní plazit přímo na ulici!“

„Ale Jarmilko, tak to vůbec není...“ Napadlo mne, jak dlouho bude asi trvat, než jí někdo donese historku o mém úprku ze samoobsluhy.

„Prosím tě, nech mě, ať ti to vysvětlím.“

„Nenávidím tě! Nenávidím!“

Mezitím už se jí podařilo zavřít kufr, obout si boty a prasknout za sebou dveřmi. Zůstal jsem stát za dveřmi a tupě zíral.

Jmenuju se Tomáš Vít. Pětatřicet (skoro). Stopětasedmdesát a osmdesát kilo. Bez práce a bez ženy, která odešla k matce, nebo kam takhle ženy odchází. Kdo mě zná, řek by: slušnej člověk. A kdyby někdo věděl všechno to, co vím já, řek by: hrozný hloupej člověk.

Tom Odpad

DRÁŽÁK.CZ - RÁDIO SPODNÍCH PROUDŮ

NON-STOP PORCE MUZYKY, TEMATICKÝCH POŘADŮ A ZÁZNAMŮ AUTORSKÝCH ČTENÍ. STOVKY EMPÉTROJEK Z UNDERGROUNDOVÉ A ALTERNATIVNÍ SCÉNY. RÁDIO JE NEKOMERČNÍ PROJEKT AUTORŮ, KTEŘÍ NEJSOU ZASTUPOVÁNÍ OSA.

Z chacharova sudu: I tam, kde už cesta zdánlivě končí, můžeme nalézt sílu a klid v tušení nekonečnosti a neomezenosti reality, v tušení, které přináší naději a očekávání.

Má-li problém řešení, nemá smysl si dělat starosti. Pokud řešení nemá, starosti nepomohou.

(Jeho svatost Dalajláma)

Často, velmi často upadáme do pesimistických nálad. Člověk si v takovém stavu sugeruje, že jeho život je plný starostí a problémů, které se mu nikdy nepodaří vyřešit. Zajisté, problémů má každý z nás určitě mnoho, ale ruku na srdce, nenamlouváme si tuto jejich neřešitelnost, nezveličujeme ji tak často? Je potřeba vždy zachovat chladnou hlavu a nepropadat pesimistickým náladám. Pesimismus sráží naše jednání i sebevědomí až k zemi a produkuje pasivitu. Pesimismem nic nevyřešíme, pouze upadneme do letargie a problémy řešit nebudeme vůbec. Ty se budou dále kumulovat, až se dostaví krize, a po ní rozhodující osobní krach.

Vždycky existuje nějaká cesta, která vede k řešení problému. Jen před ní nemůžeme zavírat oči. A i když je tato cesta zarostlá keři a trním, nebo je plná kaluží, výmolů a bláta, tak by nás to nemělo odradit od toho, abychom se po ní vydali dál.

A jestliže cesta opravdu končí, a za ní není nic, jen propast nebo nekonečný oceán, tak už stejně nemá smysl se trápit, protože nám to jiné řešení nepřinese. Tehdy je třeba se posadit a začít meditovat,

rozjímat a čekat. Čekat na to, co se má stát, a co se opravdu stane. Ale není i toto cesta, není i toto řešení problému? Určitě ano, jen jsme se v tomto případě pokusili oprostít se od balastu pesimismu, který nám ležel na prsou, a bránil nám přemýšlet s čistou hlavou nad tím, jak problém vyřešit.

Od pradávna se vydávali poutníci z celé Evropy k hrobu svatého Jakuba do Santiaga de Compostela ve španělské Galicii. Tam však mnohým z nich jejich dlouhá pouť nekončila. Řada z nich pokračovala ještě dál na západ. Když došli až na opravdový konec kontinentu, tam, kde cesta skutečně končila, v místě, které se příhodně nazývá Finisterre, konec země, a posadili se na břeh, tehdy se, tak jako já, zahleděli na daleký obzor objímající masu nekonečných vod Atlantiku. Při takovém pohledu se vlévá do srdce naděje, a všechny problémy, které se na člověka do té doby valily jako lavina, ustupují někam do pozadí. Právě toto jsou okamžiky, kdy člověk cítí, jak se mu vlévá do žil síla a optimismus, a jak jeho soustředění se na vlastní subjektivitu, na vlastní, většinou neopodstatněné a přehnané problémy, je ve vztahu k nekonečnu všehomíra veskrze indiferentní.

Vladimír Jaromír Horák

Oheň je život, smrt i zmrtvýchvstání.

Oheň je jeden ze základních živlů. Je jako slunce, které dává život, je jako naděje, je život sám. Kolem ohně se scházela celá komunita, rodina, skupina lidí tvořících domácnost. Lidé u ohně rokovali, byl středem society, muži zde připravovali strategii lovu, ženy na něm, nebo v jeho blízkosti, zpracovávaly potraviny.

Ještě dříve, než se lidé naučili oheň sami rozdělovat, přicházel někdy jako posel z nebe v podobě blesku, aby udeřil do stromu nebo do domu, jindy začala hořet suchá tráva, keře a les. A někdy se jeho obětí stal i člověk. Oheň byl vždy nezbytný k životu člověka, ale zároveň v něm budil úctu, respekt i strach.

Oheň tedy hřeje, dává světlo, plápolá ve tmě, odhání divokou zvěř, demony zla, tmy, noci a smrti. Oheň ale může i ničit. Nemusí hořet jenom v ohništi ohraničeném kameny. Může se rozšířit po krajině a způsobit požár. Když se tak stane, oheň pak spaluje všechno, co mu přijde do cesty.

Stromy hoří, keře hoří, zvěř v panice pádí pryč, skály pukají. Nic ale netrvá věčně, a i oheň se časem uklidní. Spálená země znovu ožívá a z popela vyrůstají nové rostliny, obnovené, oživené, omlazené. Znovuzrozená krajina, ve které nakonec opět mohou lidé zasednout okolo ohniště.

Oheň nesměl nikdy vyhasnout, nesměl se ztratit, pokud by se tak stalo, bylo to vnímáno jako zlé znamení, hrozba hladu, nejistoty a smrti. Právě proto existovali v každé komunitě hlídači ohně. Když se ostatní odebrali ke spánku, všechno utichlo a byly slyšet pouze zvuky lesa a okolní krajiny, usedali tito lidé k ohni, aby ten přes noc nevyhasl, aby se neztratil. Hlídal ho pak až do rána, a teprve při východu slunce, tohoto staršího bratra ohně, když ostatní vstávali, odebrali se hlídači ohňů na svá lože, aby si odpočinuli.

Když lidé migrovali, byl to zpravidla náčelník, stařešina, kdo zapaloval první oheň v nově založené osadě. Tento rituální oheň symbolizoval nové rezidenční místo celé skupiny. Až po něm se rozhořely ohně v ostatních domácnostech. Každý den odcházeli muži i ženy

z vesnice, aby hledali dříví pro své ohně. Ty pak zpravidla hořely přes den i přes celou noc. Především v zimě se u ohňů zahřívali všichni rodinní příslušníci, semkli se okolo ohně, aby jim nebyla zima. Ohniště bylo vytápěním i kuchyní zároveň, ale sloužilo také jako ochrana proti útokům divokých šelem. Oheň měl také významnou sociální úlohu, byl pro rodinu domovem, místem, kde se lidé cítili bezpečně. Oheň ztmeloval skupinu, vyprávěly se u něj příběhy, oživaly mytologické postavy, byl zdrojem prosperity, života a čistoty, což bylo svázáno s množstvím obřadních úkonů a obyčejů, které se k němu vztahovaly. Odtud se odvíjela také všechna sociální pravidla, pravidla domu, domácnosti, pravidla příbuzenství a mezilidských vztahů. Život bez ohně byl nemožný, domov byl tam, kde si člověk založil oheň.

V některých komunitách se přes den oheň pokrýval popelem, aby se uhlíky odpoledne znovu rozdmýchaly a mohlo se tak na ohni upéci maso, nebo uvařit jídlo. Tábořící skupinu vždy definovalo rozmístění jednotlivých ohňů. Nejprve bylo vybráno místo pro oheň, a teprve potom byl okolo ohniště vybudován přístřešek nebo chatrč. Konfigurace táborových ohňů odrážela velikost a početnost lokální skupiny. Jeden oheň tak tvořil základ jedné domácnosti, jedné nukleární rodiny a jejích případných hostů.

Tak třeba u kmene Kungů z polopouště Kalahari se při svatebním obřadu ženich posadil před nevěstu v nově postaveném přístřešku. Mezi ním a jeho budoucí ženou se nacházelo ohniště, do něhož pak příslušníci obou rodin přinesli žhavé uhlíky a oheň obřadně zapálili. Tím vznikla nová domácnost novomanželů a tím byl také potvrzen jejich partnerský svazek. Pro každou domácnost tak představoval hořící oheň nezaměnitelný fenomén. Ohniště bylo místem, kde se celá rodina scházela, kde její příslušníci žili pospolu, a kde také pocítovali a posilovali svůj pocit bezpečí. Na malém prostoru uvnitř osady tak vytvářelo teplo a světlo mnoha malých ohňů specifickou enklávu, obklopenou pomyslnou hradbou, která chránila obyvatele

před tmou, zimou a nebezpečnými šelmami.

Podle křesťanské tradice se na Bílou sobotu konalo, a v řadě míst zase koná, před vchodem do kostela svěcení velikonočního ohně, který byl, třeba na Hané nebo na Valašsku lidově označován jako pálení Jidáše nebo jako Jidášův oheň. Tento obyčej inicioval obřady Zmrtvýchvstání Páně, lidově se mu také někdy říkalo nový oheň. Do komplexu křesťanské liturgie byl zaveden ve snaze překrýt archaický předkřesťanský obřad rozněcování nového očištného ohně v jarním období. Nejstarším dochovaným písemným dokladem zmiňujícím se o křesťanské formě tohoto obyčeje je zpráva svatého Bonifáce, která pochází z 8. století, v níž se píše, že tento oheň byl rozněcován na Bílou sobotu slunečním paprskem za pomoci krystalu. Zapalování ohně se tak provádělo za bílého dne s výkladem, že samo slunce, jehož východ je znamením vzkříšení, tvoří plameny velikonočního ohně. Tento křesťanský obyčej tedy spočíval v tom, že byl na Bílou sobotu, při východní straně kostelní budovy, nebo před vchodem do kostela, založen oheň. Popel a zbytky nedohořelých dřev z tohoto ohně byly

pak hojně užívány v lidové magii. Velikonoční oheň byl také rozněčován třením suchého dřeva, nebo za pomoci troudu, křemene, hubky a ocílky. Posvěceným ohněm pak kněz zapálil velikonoční svíci nazývanou paškál, která symbolizovala zmrtvýchvstalého Spasitele, a přenesl tak nový oheň do kostelní budovy.

Na Bílou sobotu bývalo také zvykem, že, byla uhašena všechna ohniště v domě, a že novým ohněm přineseným z kostela zapalovala hospodyně oheň v pečlivě vyčištěné peci.

Oheň a spolu s ním také voda, to jsou dva přírodní živly, které strukturovaly lidskou společnost a zásadně ovlivňovaly její chod po celou dobu kulturního vývoje člověka i jeho předchůdců. Již v době archaických kmenových kultur lovců a sběračů, a později také ve společnostech pastevců a zemědělců tak oheň i voda představovaly dva živly, které jsou podmínkou života lidí po dobu celé jejich existence, a lidé se bez nich neobejdou ani v dnešní postmoderní době.

Vladimír Jaromír Horák

Faksimile:

List Ladislava Klímy Marii Kösslové

Káciná sléno!

*Plábl jsem předevčím otvířel. Veli díky! Za po-
létel ten náš prostulý, opřevraný „domácí chléb“, - samo-
žitný, myslím -? Šel bych, kdybych napsal, si dary Káse
nepřicházejí mi velmi vhod, - přes to prosím Kás: nechte
tak nadále! Vždyť je sotva možno, aby nepřisobila by Vám
to obtíže...*

*Nemýlil jsem se, napřev: „Jsem jist, že nezaplatíte mi
otevřenost tohoto listu -“*

*Šel na Kás myslím, i v noci se mi o Kás zdálo. „Ždá se
mi, že Kás znám již dávno“, napsala jste, - a já mám ten
silný, divný dojem, že jsme se znali, dávno, dávno, dávno...*

*Kdož ví, snad byla jste tenkrát vskutku mojí rodnou
sestrou?*

Lhuvě Vás zdraví

L.K.

Lysocany 26./II. 18.

Traumerův sloupek: Asiat

Voněla jako kokoska a nebyla až tak špatná, ale strávit s ní celou noc se zdálo být už hodně i na jeho klidnou povahu. Prostě taková vcelku náročná ženská ve stylu dostat toho co nejvíc a příliš moc nevydat na oplátku. Podřimoval v autobusu cestou do práce, řidič sem tam dupnul na brzdu a tak to s ním trhlo. Řidiči autobusů jistě schválně průběžně za jízdy šlapou na brzdu, i když nemusí, to aby pasažéři příliš neusínali a nenechávali se uklíbat klidnou jízdou a byli včas připraveni na výstup. Při jednom takovém škubnutí otevřel oči a všiml si muže sedícího na sedadle naproti němu, byl to obyčejný chlapík, takový ten z mnoha tisíců ostatních, kteří ráno spěchají, aby stihli směnu ve fabrice nebo v nějakém úřadě či v jiném zaměstnání, umírnění nudným životem ve městě svých vlastních snů. Pan Traumer ale vyzoroval něco, čím ho tenhle pro jiné možná bezvýznamný mravenček, podílející se stejně jako ti významnější mravenci na tvorbě hrubého domácího produktu, zaujal. Muž sedící naproti němu měl velmi žluté prsty, a tak se Hermanovi nabíze-ly dvě možnosti, buďto žlutoprstý pán hodně kouřil cigarety bez filtru a nebo se zvolna měnil na asiata. Jako duší velmi poetický člověk si vybral druhou možnost. Není přece špatné se někdy odpoutat od všednosti a nebyt stejný jako ti druzí. Pán na to šel velmi mazaně tím, že začal u prstů, protože jakmile bude proměna finálně dokonána, stane se téměř neuvěřitelnou. Vznikne totiž nová identita, nový člověk nenakažený minulostí. Odpadnou všechny zlé vzpomínky, všechny strasti a pokud má děti, tak možná odpadne i starost o to, jak zaplatit výživné, ale to pouze v případě, že proměna bude opravdu dokonalá a pán změní veškeré své genetické informace. Herman jako humanista neměl nikdy nic proti takovýmto proměnám, jsou přece naprosto v pořádku a je dobré, že si lidé mohou vybrat, jací budou. Horší je to s proměnami psychického rázu. Taková proměna do určité doby normální ženy v krávu, kozu nebo slepici zdá se být panu Traumerovi velmi smutnou. Příkladem je slepice, která nenese vejce, ale za to dokáže druhým ze života udělat peklo. To je do nebe volající tragédií. Stejnou tragédií je proměna muže v osla, vola a nebo naprostého pitomce, který si od své samice, často jiného zvířecího druhu, někdy kříženého z více druhů, nechá všechno líbit. Poslední možností, kam se před takovou hydrou schovat, je odjet na nějaký čas k mamince a tam si řádně postěžovat.

Herman Traumer se od maminky vrátí již v dalším sloupku.

I. K.

Doporučujeme:

25. leden 2020, Brno, ArtBar Druhý pád
VALNÁ HROMADA
Sbor hudby, Klikva Klikva, MCH trio, Hrozně

27. březen 2020, Brno, Unleaded-coffee, Hybešova 46
FESTIVAL SPODNÍCH PROUDŮ
Hokr, Stará dobrá ruční práce, Lamram Jam

22. – 24. květen 2020, Park Lužánky, Brno
PONAVAFEST, 5. ROČNÍK
Inženýr Vladimír, Aira Zoe, Zaracha, Tygroo, Noir Voir, Echt!, Tichá dohoda, Jakub Čermák, Karel Vepřek, Josef Klíč, NOCZ & Choir, Tobias Delius, Tomáš Vtípil a další

12. – 13. červen 2020, Ostropivice
KRÁKOR, 22. ROČNÍK
Die Retardovaný Koksoplyn, Stará dobrá ruční práce, Ylo Africký slon, Postižená oblast, Bumfrang 3, Barbar Punk a další...

Podrobnosti: www.spodniproudy.cz

Große Uši:

Předplatitelé Uši a Vitr získávají nádvakem k prvnímu číslu novin pro rok 2020 raritní trojdesku Lennoniáda – Music Session 1985. Deska je s tímto číslem prodejná za 100 Kč, samostatně za 300 Kč. Mít velké Uši se vyplatí!

Oheň na střeše:

Apple, Microsoft, Tesla a další giganti před soudem kvůli dětem zemřelým při těžbě kobaltu v Kongu. ●●● Firma Procter & Gamble, výrobce vložek Always, odstranil z obalu ženský symbol, jelikož ne všichni menstrující jsou ženy a zároveň ne všechny ženy menstrují. Nemenstruujícím ženám a transexuálům může symbol Venuše způsobovat nepříjemné pocity. ●●● Vladimír Putin komentoval 27. prosince 2019 v provoz veslou raketu: Náš nadzvukový raketový systém Avangard nedokáže nikdo neutralizovat. ●●● Vědci z univerzity ve skotském Glasgow zjistili, že profesionální fotbalisté trpí až 3,5× častěji demencí. ●●● Skupina Ortel vydala před vánoci album Diktátor. *Emoční propojení bylo opravdu velice silné, DĚKUJEME*, pochválili se na kapelním Facebooku. ●●● Madonnina dcera Lourdes se na přehlídce na Miami zapojila do hromadných sexuálních orgií. ●●● Ztratila víc než 40 kilo rychle! O metodě se dozvěděla od přítele. ●●● Australská vláda řeší návrh, aby lidé mohli sledovat on-line porno pouze s ověřeným obličejem, a to aktivací webkamery, která by ověřila identitu. Každá erotická stránka by dle návrhu byla napojená na databázi, která by shromažďovala fotografie z řidičských nebo občanských průkazů. Teprve po porovnání fotky z webkamery s databází by pak mohlo být porno zpřístupněno. ●●● Francouzská vzdělávací organizace Le projet Voltaire tvrdí, že teenageři, kteří poslouchají rock nebo metal, jsou lepší v pravopisu než jejich vrstevníci upřednostňující rap, R'nB nebo reggae. ●●● V Norsku výrazně zdanili cukr, jeho spotřeba se výrazně snížila, cukrovinky dováží ze Švédska. ●●● Podle serveru Habertürk Turecký ústavní soud rozhodl, že zablokování přístupu k online internetové encyklopedii Wikipedia je porušením svobody slova, verdikt by mohl vést ke zpřístupnění tohoto webu v Turecku. ●●● Americká studentka Effie Krokosová vysoudila odškodnění 50 000 USD za obvinění z nemravnosti, jelikož chodila před svým domem nahore bez a soused ji udal. Vyhrála díky argumentaci coloradského soudu, který rozhodoval v podobném případě, tedy že městská vyhláška nemůže ženě zakázat chodit do půlky těla nahá, pokud na stejném místě může bez trička být muž. ●●● U Zastávky u Brna skončilo auto na boku. ●●● Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity zavedla nový obor – Porn Studies. ●●● Vědci na univerzitě v Amsterdamu přišli s teorií, že silnější pivo je dobré pro vaše střeva. ●●● „Přemýšlej, než poděkuješ.“ Heslo britské kampaně proti zasílání zbytečných mailů, na podporu snižování emisí oxidu uhličitého. Podle studie je ve Velké Británii odesláno denně více než 64 milionů zbytečných e-mailů, které obsahují jen poděkování. Ze studie dále vyplynulo, že pokud by každý dospělý Brit poslal denně o jeden e-mail méně, Británie by podle studie snížila své uhlíkové emise o 16 433 tun. Dále vyvinuli software, který dokáže rozpoznat potenciálně zbytečný e-mail a vyzvat odesílatele, aby si jeho posílání rozmyslel. ●●● U ruzyňského letiště hořela chatka. ●●● V Polsku se objevují tzv. „Zóny bez LGBT“ s přeškrtnutou duhou. Zpravidla jde o některé restaurace a hotely. ●●● Překvapení čekalo na americké strážníky při rutinní prohlídce postarších manželů. Nejenže objevili mrtvou ženu, ale také tělo jejího manžela schované v mrazáku. Korunu všemu nasadil dopis oráztikovaný právníkem, v němž se psalo, že se smrtí svého muže nemá žena nic společného. ●●● Slovenská policie začala stíhat bývalého premiéra Roberta Fica za to, že se zastal bývalého poslance Milana Mazurka, odsouzeného za protiromské výroky. Mazurka například tvrdil, že cikáni by si neměli dělat z plození dětí byznys a Fico se jej zastal, že jen říkal něco, co si myslí celý národ. Slovenští politici, narozdíl od ČR, nemají poslaneckou imunitu. Den nato obvinila slovenská policie bývalého prezidenta Kisku, z údajného krácení daní během prezidentské kampaně. ●●● Reportérka v americkém státě Georgia zažalovala běžce, který ji plácnul po zadku, když probíhal kolem ní. Běžci hrozí rok vězení. ●●● V roce 2020 zdrazí krabička cigaret o 12 až 13 korun, čtyřprocentní alkohol o 9 korun a přijde poslední fáze EET úplně pro všechny, zvýší se 3,5 milionů důchodů ●●● Administrativa brazilského prezidenta Bolsonara zahajuje čistky mezi vládními kontraktory, aby se zbavila těch, kdo nesdílejí její ultrapravicovou ideologii. ●●● Indická vláda zavedla v rámci projektu Čistá Indie nefekální zóny, tedy místa, kde je zapovězeno kálet na veřejnosti. Důvodem je kromě životního prostředí, resp. ohrožení zdrojů pitné vody, také zamezení útoků na ženy při vykonávání velké potřeby. Součástí programu je výstavba 11 milionu nových záchodů. ●●● K největším hitům Vánoc 2019 patří hračka tvaru jednorožce, kterého když nakrmíte, tak se pokadí.

Φ&Γ

Předplatné:

Roční předplatné pro rok 2020 je 200 Kč (pět čísel). Předplatitel automaticky dostává rozšířená čísla (např. s CD, nebo knihou). Běžná cena čísla je 30 Kč. Běžná cena rozšířeného čísla je obvykle 50–100 Kč. Kontakt: igor.latal@hotmail.cz, Archiv: spodniproudy.cz

Tiráž: Uši a Vitr – noviny potulné akademie • založil J. E. Frič v roce 1996 • od r. 2012 vycházejí jako samizdat s pomocí Boží a přátel • redakce: Fido, Honza Bartoň, Milan Haußmann • přispěvatelé: Miky Marusjak, Květuzor Škvírkó, Vojtěch Landa, Ivosh Krejzek, Luboš Vlach, Jana Illuminatio, Miroslav Václavěk, Tom Odpad, Vladimír Jaromír Horák, Rum, EZT • příloha 3CD Lennoniáda – Music Session 1985